

2017. november

diétalálózó

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

HALLOWEEN,
MINDENSZENTEK,
HALOTTAK NAPJA
MELYIK MICSODA?

A SÍELÉS
LUXUS?

EGY FIZIKUS
TITKOS ÉLETE

A SZITKOMOK
VILÁGA

A STREET ART
NAGYHATALOM:
LÓDZ

OPITZ BARBARA

A tavalyi X-Faktor győztese még nem volt szerelmes

NETBIZTOS

PÁLYÁZAT *DIÁKOKNAK*

Biztonságban vagy az interneten? Tudod, mire figyelj szörfölés, csetelés, keresgélés, zenehallgatás, videónézés és blogolás közben? Készíts róla videót, hogy segíts a többieknek is okosan használni a netet!

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat.

Az egyik az internetes zaklatás, a másik a személyes adatok védelme az interneten, a közösségi médiában.

A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét, vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

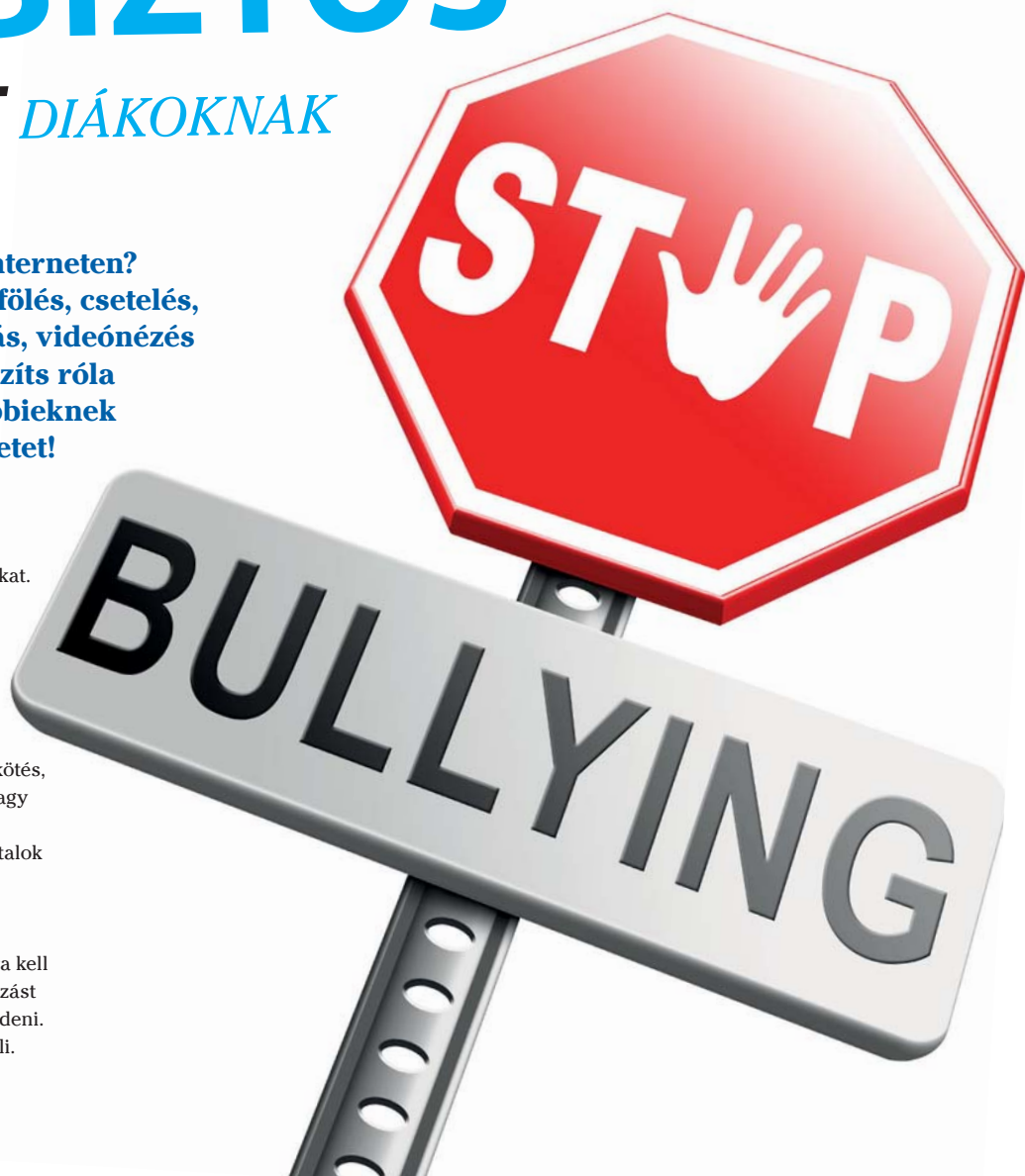
A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt.

Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni.

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli.

A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

DÍJAK

1. helyezett:

1 tablet + hipernet mobilinternet-szolgáltatás 1 évre

2. helyezett:

1 okostelefon + Blue tarifa csomag 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon + feltöltő kártya

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a **DUE 2018 évi nyári médiatáborába**, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés **díjátadás** a jubileumi **25. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon** lesz **2018 májusában**.

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2018. március 15.
A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül.

RÉSZLETEK: www.due.hu

KERESSÜK

MAGYARORSZÁG
LEGINTELLIGENSEBB
DIÁKJAIT!ZLETEK HAMAROSAN A
W.NAGYDIAKIQTESZT.HU
OLDALON!

TÖBB, MINT ALÁÍRÁS

SZALAI BOGLÁRKA

Bogi nyár óta tagja a DUE-nak, idén vett részt először a DUE Médiatáborában. A szeptemberi számban jelent meg első cikke: rögtön három rovatba is írt.

EZT TANULJA: A Képző és Iparművészeti Szaközépfiskola és Kollégium (ismertebb nevén:

Kisképző) fotó szakán tanul, és jelenleg 11. évfolyamos.

EZZEL FOGLALKOZIK A DUE TALLÓZÓ MELLETT: Az ideje nagy részét leköti a fotózás és a rajzolás, de emellett szeret történeteket olvasni, és írni. Sokat jár színházba, a Radnóti Miklós Színház ifjúsági programjának is állandó tagja.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGÁ LEHET TENNI: Színházjegyek, és meleg, fahéjas kürtöskalács.

EZT CSINÁLTA MOSTANÁBAN: Elkezdte újraolvasni a Pál utcai fiúk c. könyvet, mert nemrég látta a Vígyszínházban a belőle készült darabot, és meghozta hozzá a kedvét.

ÍGY KÉPZELI EL MAGÁT ÖT ÉV MÚLVA: Öt év múlva, ha minden jól megy, lesz egy fotós OKJ-ja a giminek hála. A legjobb esetben bejutott egy egyetemre vagy egy főiskolára, és a kedvére való szakon tanulhat. Most még igazán nem tudja, mit akar, érdeklí az újságírás, a fotózás, az operatőri munka, de egy színházban is szívesen lábatlankodna.

EZT SZERETNÉ MÉG MINDENKÉPPEN KIPRÓBÁLNI:

Ínkább felpróbálni egy nagy, hercegnős ruhát.

VADÁSZ VIOLA

Viola is nyár óta tagja a DUE-nak, idén vett részt először a DUE Médiatáborában. A DUE Tallózóban eddig a Más.világ és a Netbiztos rovatokba írt.

EZT TANULJA: Jelenleg a Veres Pálné Gimnázium tanulója, ötéves angol tagozaton, ez a második éve.

EZZEL FOGLALKOZIK A DUE TALLÓZÓ MELLETT: Van egy életmód-blogja, amelyben helyet kap a divat és a szépségápolás. Ezenkívül imádja a sorozatokat, és ami a sportolást illeti, röplabdázik.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGÁ LEHET

TENNI: Alapvetően mindig vidám és pörög ezerral, de ha baj van, egy ölelés mindent megold.

EZT CSINÁLTA MOSTANÁBAN: Tanult, próbálta fejleszteni a blogját és a barátaival lógott.

ÍGY KÉPZELI EL MAGÁT ÖT ÉV MÚLVA: Egy kávéházban ülve, lattét szürcsölgetve, előtte a média és kommunikáció tankönyv.

EZT SZERETNÉ MÉG MINDENKÉPPEN KIPRÓBÁLNI: El szeretne jutni Amerikába, ezenkívül jó lenne, ha megjelenhetne egy könyve.

Mi a különbség?

HALOTTAK NAPJA, HALLOWEEN, MINDENSZENTEK

HALOTTAK NAPJA, HALLOWEEN, MINDENSZENTEK. HÁROM ÜNNEP, NAGYJÁBÓL EGYIDŐBEN, AMIT ÉPPEEN EZÉRT SOKAN KEVERNEK. VALÓJÁBAN EGYMÁST KÖVETŐ, TELJESEN KÜLÖNÁLLÓ ESEMÉNYEKRŐL BESZÉLÜNK, MELYEKNEK CSAK ÉRINTŐLEGES KÖZÜK VAN EGYMÁSHOZ. MI JELLEMZŐ A POGÁNY HALOTTKULTUSZBÓL BULIS JELMEZBÁLLÁ ALAKULT HALLOWEENRE, ÉS MI A KÜLÖNBSÉG A MINDENSZENTEK, VALAMINT A HALOTTAK NAPJA KÖZÖTT? MOST IDŐRENDI SORRENDENBEN VESSZÜK VÉGIG ŐKET, HOGY ÍGY ÁTLÁTHATÓBBÁ TEGYÜK A HELYZETET.

Miből is alakult ki ez a három ünnep?

A kérdésre egyszerű a magyarázat, mindhárom ünnep a halálhoz kötődik.

A holtak, vagy ősök tisztelete az emberiség legősibb vallásaiban is jelen volt, azóta is szerves része a történelmünknek. Alapja az, hogy úgy gondoljuk, a halál után a személy nem szűnik meg létezni, hanem lelke/esszenciája/tudata/szelleme, hívjuk, aminek akarjuk, átkerül egy másik világba, vagy esetleg ezen a világon marad más formában, esetleg aktív résztvevője lesz továbbra is az anyagi életnek. Ebből a hitből alakultak ki később a halottkultuszok, és a halottakról való megemlékezés ünnepei is, ezt támasztják alá.

Kezdjük mindenképpen a **Halloweennel**, hiszen ez van a legkorábban a három közül. Október 31-én ünneplik, főként az angol nyelvterületeken. Az ünnep eredetije ősi kelta hagyomány, Samhain ünnepe. Ez

jellette az emberek számára a nyári, napos időszak végét és a tél beköszöntét. Ilyenkor a papok felmentek a hegyekbe, hogy hatalmas máglyánál áldozatot mutassanak be az ősöknek és az isteneknek és állatok formájában. Míg a papok a falutól távol imádkoztak, áldoztak és táncoltak, a falusiak is különböző szokásokkal próbálták biztosítani maguknak a jószerecsét az elkövetkező évre. Mivel hagyományosan úgy tartották, hogy ezen a napon a legvékonyabb a holtak és élők világát elválasztó függöny, az emberek eloltották a tüzeket a házakban, nehogy a kandalló melege és a fény bevonzza azokat a szellemeket, akik még nem tértek át a túlvilágra, az emberek pedig különböző rémisztő jelmezekben parádéztek az utcákon, hogy megzavarják az ártó lelkeket.

Ilyenkor az egyetlen fény a falvakban a minden ház előtt kiállított tóklámpás volt, amihez egy történet is tartozott. A mese egy Jack nevű kovácsról szól, aki bár kicsit iszákos volt, a faluban mindenki szerette esze, szellemessége és végtelen jókedve miatt. Egy napon azonban az ördög jelent meg Jack előtt, és magával akarta vinni a pokolba. Jack azonban nem ijedt meg tőle, sőt, felkergette egy fára az ördögöt, aminek az aljába keresztet rajzolt, így az nem tudott lejönni. Jack csak azután engedte le, hogy az ördög megígérte, nem kísérti őt többé. Később azonban Jack az italozása miatt nem kerülhetett a mennybe, de a pokolba sem fogadta be az ördög, aki

MEGEMLEKEZÉSEK A VILÁG KÖRÜL

A halál mindenki számára megrendítő, szomorú jelenség, nem sok nagyobb fájdalom van szeretteink elvesztésénél. Közép-Európában, így hazánkban is gyászba öltözik a lelkünk Halottak napján, de vannak országok, ahol színes, vidám nap az emlékezésé.

Mexikóban a legenda szerint október 31-én éjfélkor megnyílnak a Mennyország kapui, és visszatérnek a gyermek, majd később a felnőtt lelkek, hogy újra együtt töltsenek egy napot szeretteikkel. Ezen a különleges napon a hozzátartozók feldíszítik házaikat, elvesztett szeretteikkel a kedvenc ételeikkel, italaikkal várják. A gyermekek sírjaihoz játékokat, a felnőtt elhunytak nyughelyéhez gyakran tequilát helyeznek. Fontos jelképe az ünnepnek a színpompás, kézzel dekorált cukorkoponya. Az estét tipikus mexikói karnevál, fiesta zárja. Ezt az ünnepet egész Latin-Amerikában megtartják különböző formában.

Japánban úgy gondolják, ha az élők szomorúak, az megnehezíti a lelkek túlvilágra jutását. Itt a halottak napját augusztus közepén ünneplik, három napon át. Ez az O-bon, mely során a legszigorúbb japán cégek is kimenőt adnak alkalmazottjaiknak. A családok megtisztítják a sírokat, házi oltárokon pénzt égetnek, hogy a lelkek ne legyenek szegények a túlvilágon. A buddhista eredetű ünnep keretében a turisták által is kedvelt Bon-odori tánccal üdvözlük a szellemeket. Az utolsó nap az elköszönés napja, ilyenkor papírlámpásokba csomagolt mécseseket úsztatnak le a folyón a tengerig, hogy a lelkek békében visszatérhessenek otthonaikba.

(Lami Krisztofer)

dühös volt rá, csak egy darab parazsat vágott hozzá a pokol tüzéből. Jack ebből, és egy feketeretekéből készített magának lámpást, hogy ne sötétben kelljen bolyongania. Később természetesen Samhain ünnepe összemosódott több római és keresztény ünneppel is, így alakult ki mai formája, a vidám, bulizós, rémtörténetmesélős Halloween.

Mindenszenteket november 1-én tartják. Ez már a keresztény ünnepekörhöz tartozik. Bár sokan szinonimaként használják a Halottak napjával, a két ünnep közel sem ugyanaz. Mindenszentek napján a mennybe került szentekről emlékezünk meg. Ezen a napon

általában a családok kimennek a temetőbe, hogy közösen megemlékezzenek halottaikról. Rendbetesszük a sírokat, koszorúkat, vagy virágot viszünk a temetőbe, és mécses gyújtunk. Magyarországon több templomot is a Mindenszenteknek szenteltek, és több település nevében is megjelenik ez a nap, ilyen például Mindszentgodisa, vagy Szepesmindszent is. Sok helyen Mindenszentek ünnepe először a pogány ünnepekre települt rá, mint amilyen az angolszász, kelta országokban a Samhain is volt, vagy a római Lemuralia, és ezekből alakult ki a későbbi formája.

Az időben utolsó ünnep a **Halottak Napja**. Ennek a szintén keresztény ünnepnek a

hivatalos dátuma november 2-a. Ezen a napon a keresztény egyházban azokról a hívekről emlékezünk meg, akik még nem nyertek bejutást a paradicsomba, és most a Purgatóriumban vannak. A halottak napi ünneplés Európában egészen az ókori Rómáig nyúlik vissza, ahol a Parentalia nevű ünnepen emlékeztek meg az őseikről. Ezen a napon Róma minden temploma zárva volt, és az oltárokon sem éghetett tűz. Még a legszegényebbek is áldoztak az őseiknek, némi sóval kevert árpadarát, virágokat, gyümölcsöket.

(Springer Barnabás)

LUXUSSPORT-E A SÍELÉS?

ÉVEKKEL EZELŐTT AZ EGYIK BANKKÁRTYA-CÉGNEK VOLT EGY REKLÁMJA, AMIBEN CSODÁLATOS ALPESI TÁJAKON SÍELŐK ÉLVEZTÉK A GONDTALAN PIHENÉS ÉS A SPORTOLÁS HEGYVIDÉKI PILLANATAIT. AZ ÉLMÉNY MEGFIZETHETETLEN, MINDEN MÁSRA OTT A BANKKÁRTYA. DE VAJON MENNYI PÉNZ LEGYEN A BANKSZÁMLÁN, HA VALAKI SZERETNE MEGTANULNI, ELUTAZNI VAGY AKTÍVAN SÍELNI?

Szabó Laci, Egyetemi Élet
Debreceni Egyetem

Venni egy foci- vagy kosárlabdát és kimenni a legközelebbi pályára sportolni, lényegesen olcsóbbnak tűnik, mint síelni. A síeléshez drága felszerelés kell, sokat kell hozzá utazni, külföldön minden ötször annyiba kerül, nagyon balesetveszélyes, speciális mozgáskultúrát igényel – ezekkel az ellenvetésekkel találkozok legtöbbször az ember, ha valaki olyannal beszélget, aki még nem próbálta és nem is tervezi kipróbálni a téli sportokat, a síelést vagy a snowboardozást. Pedig a hófödte csúcsok látványa, a ropogó hó és a gőzölög forralt boros bögrék (esetleg a sípályákon rendezett, hajnalig tartó bulik) csaknem mindenkit megérintenek.

SÍRUHÁZAT

A téli sportokhoz elengedhetetlen egy megfelelően víz- és szélálló kabát, nadrág és kesztyű. Ezek megvásárlása valójában egyszeri költség, a konkrétan sporttal eltöltött napokat kivéve egyáltalán nem kell használni, nem járunk el benne hideg téli esteken kocsmázni. Egyértelmű, hogy így hosszú éveket kibír a felszerelés. Ma már a szupermarketekben párezer forintért is vásárolható síkabát és sínadrág – bár ezek nem mindig olyan vízállók és melegek, mint drágább társaik. Nem vicc, 15-20 ezer forintból kijön a szett, és tényleg használható, nem ázik szét, nem foszlik, a célnak megfelel. Viszont aki mindenképp ragaszkodik a márkához, az is talál az interneten kabátot 20-25 ezerért, nadrágot pedig 10 ezerért, persze nem az aktuális szezon kollekciójából. A kesztyű szintén megvan 5 ezerből, sapkája van otthon mindenkinek, az pedig izlés kérdése, hogy ki mit vesz fel a sínadrág alá.

Ha nagyon jó az idő, nem is kell semmi. A sífelszerelés drágasága nem érv manapság a sísport ellen. Egy jó kosárlabdacipő is belekerül minimum tizenötezer forintba.

SÍELNI, DE HOL?

Magyarországról közel egymillió vendégéjszakát regisztráltak az előző síszezonokban Ausztriában, az ország a maga 56%-os részesedésével piacvezető Európában a téli sportüdülés területén. A helyzet az, hogy hiába van hazánkban is két sípálya, azok nem kerülnek jelentősen kevesebbe, mint egy külföldi sítérp. Egyértelmű, hogy a téli sportokat tekintve a legkomolyabb költséget a külföldi sípályák használata jelenti, de valójában ez az egyetlen költség, amire komolyabban kell spórolni, ha valaki szeretne igazán téli környezetben síelni. Az ausztriai Semmeringen 35 ezer forint körül van egy háromnapos sibirlet, ugyanennyi az olasz Dolomitokban Paganellán, a francia Les Orres terepen 32 ezer, a szlovén Kravaczen 26 000, Lengyelországban Kotelnica Bialczanska osztrák minőségű sítérpén 17 600, Szlovákiában a Csorba-tónál 31 200, a romániai Kapnikbányán 17 900. Persze ez függ az aktuális euró-árfolyamoktól is.

„A sípályák ár-érték arányában Franciaország a nyerő, viszont az apartmanos elhelyezések nem kedveznek a csoportoknak, mert nem mindenki szeret főzni. Az étkezés helyben viszont nagyon drága, ráadásul az útiköltség is magas az 1500 km-re fekvő pályák távolsága miatt. A szlovák sípályarendszer az elmúlt tíz évben nagyon sokat fejlődött, osztrák minőségű pályákat állítanak elő, ráadásul közelebb is van, és az étkezési költségek

is alacsonyabbak” – elemzi a sírégiokat Perényi Gabriella testnevelő, aki többnyire a szlovákiai Chopok síterepre viszi a Debreceni Egyetem sítáborának hallgatóit februárban.

Aki még csak most szeretne ismerkedni a sísporttal, annak mindenképpen érdemes intézményi sítáborokban kipróbálni azt, ugyanis ingyenes oktatás jár mellé, ráadásul a szállás és a sibirlet is olcsóbb a csoportos kedvezményeknek köszönhetően. „Nálam három nap után önállóan síelhetnek a hallgatók, az ötödik napon a középhaladó felső kategóriájáig eljutnak tudásban, képesek párhuzamos lécekkel, hosszú lendülettel síelni, ami nagyon nagy szó. A fekete pályákat is stabilan megsíelik” – mondja Perényi Gabriella, aki a Magyar Sítoktatók Szövetségének minősítése alapján is kétszillagos mesteroktató.

Legközelebb egészen biztosan a romániai Kapnikbánya esik Debrecenhez, csupán kétszáz kilométer. „A szállás a pályájánál egy éjszakára 17 000 forint négy főre, több mint hat kilométer pálya van, három lift működik decembertől áprilisig, abszolút hóbiztos a terület. A pályák kiválóan kezeltek, a tulajdonos ratrakolja éjszakánként” – ismerteti Ölveti László, az Egyetemi Élet főszerkesztője a legközelebbi példásan karbantartott sítérpét.

A szállásköltség határa bárhol a csillagos éj lehet, mindenkinek igénye és pénztárcája dönti el, Ausztriában a Mölltaler gleccser tövében azonban már 5200 forinttól foglalható éjszakánként, de apartmanokat bárhol lehet találni az 5-6000 forintos sávban, ami igaz az euróövezet más országára is. Lengyelországban viszont 2500 forinttól már

komfortos szállások vannak, lényegesen olcsóbb például, mint Magyarországon.

„Valójában az árak Ausztriában nem változtak igazán az elmúlt nyolc évben, sem az étkezésben, sem a szállások tekintetében, csak míg előtte 260 forint volt egy euró, most gyengébb a forint, így mindent drágábbnak érzékelünk” – hangsúlyozza Perényi Gabriella.

A fenti költségösszesítésből kiderül, hogy Lengyelországba éri meg legjobban elmenni síelni, van a Bialka Tatrzanska faluban lévő síterepen 14 sílift, mindegyikhez tartoznak pályák, közel van, Debrecen-Balaton távolságban elérhető, ráadásul olcsó a szállás Zakopanében, ahol még az éttermekben is minden ugyanannyiba kerül, mint itthon, a boltban pedig még olcsóbb is. Három sínapot négy éjszaka szállással a Lengyel Tátrában ki lehet hozni bőven 30 000 ezer forint alatt. Ehhez hozzájön a benzinköltség, de mivel síelni társaságban jó, négy főnél az

fejenként nem több 5000 forintnál. Ha pedig ételt viszünk magunkkal az apartmanba itthonról, arra sem kell költeni. Ez egyébként bárhol működik, de a helyi vásárlástól sem kell megijedni, csak okosan kell rendezni, Ausztriában is lehet mirelitpizzát kapni a boltban 250 forintért, amiből megvan egy vacsora, ha van sütő a szálláson.

Egy lengyelországi síelés árából Magyarországon fürdőzős hosszú hétvégét már nem adnak. Mezőkövesden a Zsóry Fürdőnél 6000 forint/fő/éjszaka apartmanban. Ennyiért Ausztriában is lehet lakni az Alpokban.

SÍFELSZERELÉS

Sílécre és síbakancsra nem költ senki az elején, mert mi van, ha mégsem jön be ez a fajta mozgásforma. A családban és baráti társaságban akár rég nem használt bakancsot is lelhetünk, de például a szezon idején a rengeteg sífelszerelés-szaküzletben árulnak használt cikkeket is.

A kölcsönzés a sípályákon több tízezres tétel is lehet, ezért érdemesebb itthon rendezni. Az egyetemi sítábor résztvevői ebben a tekintetben is szerencsések, hiszen az egyetemi síszeretárból ingyenesen kaphatnak cuccot a tábor idejére.

Amennyiben valaki beleszerelmesedik a síelésbe, az hamar saját felszerelést szeretne: egy síbakancs 50-70 000 forint, egy több évig is használható új léc 100-150 000 forint is lehet, a síbot kijön 6000-ból. Ekkor az összes karácsonyi, névnapi, születésnapi, húsvéti és bármilyen ajándékba kapott pénzt erre spórolja az ember, és kiegészítő munkákat is kész vállalni, hogy meglegyen a saját cucca. A léc lehet, csak három-négy évig lesz jó, mert fejlődik a tudás (el lehet adni, és az árát újba forgatni), de a bakancs akár tizenötig is hordható. Egy átlagos árú bakancsnál ez azt jelenti, hogy amíg használja az ember, addig naponta 10 forintba kerül.

VÁLASZ A KÉRDÉSRE: LUXUSSPORT-E A SÍELÉS?

Az egyszerű síelőknél egy háromnapos, síeléssel töltött hosszú hétvége annyiba kerül vagy olcsóbb, mint hazánkban egy wellness-hétvége egy fürdőhelyen. Valójában mi élünk drága országban. Olaszországba és Franciaországba a nagy távolság miatt nem éri meg elmenni három napra, így ez a két desztináció költségesebbnek számít a lengyel, szlovák, román és osztrák helyekhez képest a megnövekedett benzinköltség és az eltöltött napok száma miatt. Lengyelország egyértelműen vonzó választás, hiszen minden olcsóbb, mint Magyarországon, és ha az összes hazai sípályát összeadjuk, az sem tesz ki egy ottani nagyobbat. Ausztriában egy húzósabb péntek-szombati pesti nonstop buli árával drágább a síberlet, a szállás és az utazás, de nem véletlenül a sógorokhoz járnak a legtöbben síelni. A sörük pedig külön cikket érdemelne..

Utazni kell, de hogy érdemes?

A LEHETŐSÉGEK KORÁBAN ÉLÜNK. A VILÁG ORSZÁGAI KÖZÜL SZINTE BÁRHOVA ELJUTHAT MA MÁR AZ EMBER, KIZÁRÓLAG ANYAGI KORLÁTOKBA ÜTKÖZHET. DE MÉGIS HOGYAN HOZZA MEG AZ EMBER A DÖNTÉST, EGYEDÜL MENJEN-E?

Honti Zsófia Katalin, GT Times,
BME, Budapest

A kedvenc mondatommal válaszolok a fentebb említett kérdésekre: az attól függ... A döntés meghozatalánál előnyös végiggondolni, mit akarunk kihozni ebből az időszakból. Összeszedtem a legtipikusabb helyzeteket egy egyetemista számára.

Tanulmányi út, pár hónapos részképzés, egy szemeszternyi csereprogram, avagy egy egész képzés külföldön töltése esetén az ember maga sem tudja pontosan, mit akar, de azt nagyon. Általánosságban kijelenthetem, hogy a vágyak között ezek szerepelnek: legyen tele románcsal, kalanddal, természetesen sok örült történet szegélyezze ezt a különleges időszakot, hogy legyen mit mesélni az unokáknak is. Jobb esetben ez együtt jár minimum egy (társaságfüggő, hány) új kultúra behatóbb tanulmányozásával, a világ megismerésével, és a saját komfort zónánk tágitásával is. Vannak, akik párkapcsolattal rendelkeznek, és vannak, akik tanulni mennek kifejezetten. Tőlük elnézést kérek a többség nevében. Ugyanis akiknek párjuk van, sokkal kevésbé hagyják el az anyaföldet, nincsen ugyan statisztika a birtokomban, de a baráti körömből ki tudok indulni. Akik pedig a csúcsfejüket akarják elsősorban edzeni, azokat kisebb mértékben fogja felizgatni az előbb emlegetett séma. Menjetek egyedül! Sokkal könnyebb levetközni azt az arcot így, amikbe beleszoktatok a gyerekkori vagy gimis baráti társaságokban, esetleg az otthonotok melegében. Itt nem lesznek kapaszkodók, el kell fogadnotok, és szerencsés esetben közel kell engednetek másokat, sőt magatokat is el kell fogadnotok.

Kizárólag akkor érdemes „vinni valakit”, ha nem áll közel még annyira hozzátok, és még nem ismeritek, szinte csak látásból. Ekkor viszont egy hatalmas előny kerekedik ki a végén: mégpedig az, hogy együtt jöttök haza. Ez persze a kialakult kapcsolat függvényében lehet hátrány is. Az utóbbi verzióknak van egy fokkal felnebb verziója: az önkéntes program. Itt általában a fenti attribútumok keverednek egy nagyobb volumenű érisi és tapasztalási vággyal is. Ugyanakkor ezt már bátran beirhatjuk munkatapasztalatnak önéletrajzunkba is, és dicsekedhetünk vele mindenütt. Itt is ugyanazt tudom ajánlani, menjetek egyedül, csak extra esetekben engedjétek, hogy osztozzatok ismerőseitekkel ezen a csodán. A harmadik típus a szakmai gyakorlat, avagy azon kívüli teljes állásos történet, ahol tényleg helyt kell állni. Itt az arányok felborulnak, azaz érettebb irányba tolódnak, és kiegészülnek a hierarchiába való beilleszkedéssel. Mit is jelent ez? Kihívást, hogy heti 40 óra mellett hogyan lehet a legtöbb kalandot, élményt kihozni az

adott idegen országból, városból úgy, hogy megfelelj a munkahelyeden. Csakis egyedül!

Mindemellett van a klasszikus verzió: mikor összeverődtek a csapattal, és tervezett vagy kevésbé letisztult keretek között nekivágtok a világnak. Érdemes 8-9 főnél nem többel menni, ott a sok különböző egyéniség többet ront, mint amennyit hozzátesz, és csak bonyolódnak a dolgok.

Végül pedig a ráadás: a jó öreg „utazunk magért az utazásért” hosszabb időn keresztül. Csak haladó, önálló és vagány próbálkozóknak! Itt tényleg magatokra hagyatkozhattok. Itt vannak tényleg legkevésbé behatólva a lehetőségeitek. Hiszen beilleszkedhettek menet közben egy utazó csapathoz, maradhattok egyedül, elkerülhetitek a várost, aludhattok a mezőn. Lehet spirituális, pénzköltős, csajozós vagy önfejlesztő út is, de még sorolhatnám. Egy szó, mint száz, ahogy lejött a fenti bekezdésekből, szívem szerint mindenkit megkérnék, menjetek egyedül!

Tanulási tippek a közelgő vizsgaidőszakhoz

SZOMORÚ TÉNY, DE IMMÁRON NOVEMBER HÓNAPJÁT ÍRJUK. EZ JELENTHET SOK MINDENT: KÖZELEG A TÉL, KOPASZODNAK A FÁK, ELŐKERÜL A NAGYKABÁT, KEVESEBB A NAPPÉNY, ITT A HALLOWEEN. EZEK MELLETT AZONBAN EGY EGYETEMISTA SZÁMÁRA NEM JELENT MÁST NOVEMBER HÓNAP, MINT AZ ELVISELHETETLEN NYOMÁST, AMIT ÉRZÜNK A VIZSGAIDŐSZAK KÖZELEDTÉVEL.

Pocsi B. Ábel, TÁT Kontúr,
BME, Budapest

Szaporodnak a beadandók, szorosabbak a határidők és egyre több kávé kíséri az oldalak felett gubbasztott hosszú órákat. A tanulás útvesztőjében könnyű eltévedni, ezzel a cikkkel egyfajta térképet szeretnénk a kezetekbe adni, aminek használatával talán könnyebben célt értek majd a téli zürzavarban.

Két út van egy egyetemista számára. Az egyik, hogy időben elkezd tanulni a vizsgákra, zárthelyikre, ezzel biztosítva időt arra, hogy szépen lassan minden, a tantárgy elvégzéséhez szükséges, tudásra szert tegyen. A másik eset röviden, hogy nem kezd el időben tanulni. Ebben az esetben nem árt minél hatásosabb technikákat bevetni, illetve odafigyelni jó pár dologra, hogy az öt fokozat közül legalább egy megfeleltet kapjunk.

Természetesen a legősibb módszer, ami már elkezdett kikopni – vagy talán sosem volt jelen – a legtöbb hallgató életében, hogy időben elkezdünk készülni. Sőt, amikor tanulunk vagy gyakorlunk az adott megmértetésre, csak a szemünk előtt heverő sorok logikai összefüggéseinek áldozzuk magunkat. Facebook szóba se jöhet! Rendszerezzük jegyzeteinket, állítsuk nehézségi sorrendbe őket (érdemes a nehezebbel kezdeni), szortírozzuk, és első körben próbáljuk a legátfogóbb, legfontosabb kötelezőket elolvasni! Amikor tanulásra szánjuk el magunkat, tényleg tanuljunk! Én ilyenkor általában a másik szobában hagyom a telefonomat.

Rendben van, rendben van, de lássuk be, sokszor előfordul, hogy hiába vagyunk aránylag felkészültek a felkészültté válásra, van, hogy csődöt mond a koncentrációs képességünk. Van, hogy csak olvassuk, olvassuk, de mégsem sikerül megjegyezni az adott tananyagot. Mielőtt kétségbeesnénk,

erre a helyzetre is vannak praktikák, amik elősegítik a tanulást, illetve az adatok, összefüggések memorizálását. Ilyen például a PQ4R (*Preview – Áttekintés, Question – Kérdés, Read – Olvasás, Reflect – Tükrözés, Recite – Felmondás, Review – Összegzés*) módszer. Lényege, hogy a tartalomjegyzék alapján a bizonyos szakaszokhoz fogalmazz meg kérdéseket, melyekre megkeresed a választ, majd felmondod logikailag felépítve, keretbe foglalva, majd összegezd azt!

A másik hasznos módszer az ún. piramis módszer. Lényege, hogy először a nagyra koncentrálsz, a piramis legalsó szintjére. Átfutod a leckét, kiemeled a fontos részeket, kulcsszavakat, definíciókat. Majd lejegyzed az igazán fontos információkat, melyeket négyszer-ötször elolvasol. Végül az apró, kevésbé jelentős részeket egyszer elolvasod.

Jó, jó, az rendben van, hogy már koncentrálnak a tanulnivalóra, de „ha korog a gyomor, a tanulás nyomor!” Hiszen az élet minden területén fontos a táplálkozás és a megfelelő tápértékbevitel. Próbáljunk minél könnyebben bomló dolgokat enni, sok fehérjét tartalmazó ételt, sok vitamint! Ha egy mód van rá, kerüljük a nehéz, zsíros ételeket, hiszen azok csak lassítanak és álmosítanak minket. Tankoljunk fel túróból, gyümölcsből, müzliszeletből és persze csokiból! A csoki oldja a stresszt, boldogsághormonokat termel és még finom is.

Persze ezen felül is van némi extra: természetes és legális serkentőszerek, amik fokozzák a szellemi éberségünk, vagy szimplán ébren tartanak minket. Az ősrégi, bevált, minket soha el nem hagyó barát a fekete teát. Nem is ecsetelném, hiszen mindenki ismeri, hogy egy jó erős fekete miként tud segíteni. Szeretnék azonban ajánlani egy hasonlóan magas koffeintartalmú italt, a mate-teát. Egy dél-amerikai teáról beszélünk, ami nem csak növeli az éberséget, de serkenti az agyi működésünket is, illetve segít a koncentrációban. Javallatos sok sárgarépat is enni, mert – bármily meglepő – a sárgarépa javítja az emlékezőképességünket. Nem is szaporítanám tovább a szót: Tanulásra fel!

BETEKINTÉS

A SZITKOMOK VILÁGÁBA

VALÓSZÍNŰLEG SZINTE MINDENKI LÁTOTT MÁR EGY-KÉT RÉSZT A JÓBARÁTOKBÓL, VAGY ISMERI AZ ÍGY JÁRTAM ANYÁTOKKAL CÍMŰ SZERZŐSÉGET - DE MI IS AZ ÁLTALUK KÉPVISELT ÚN. SZITKOM?

Berzai Péter, TÁT Kontúr
ELTE TÁTK HÖK, Budapest

A helyzetkomédia vagy szituációs komédia (innen a sit-com rövidítés) a televíziós vígjátékok egyik válfaja, amelyben a szereplők és helyszínek állandóak, a komikum forrása pedig ezeknek az ismert szereplőknek és helyszíneknek szokatlan, érdekes helyzetekben, történetekben való bemutatása.

TÖRTÉNETE

A szitkom rádiós műfajként indult 1926-ban Chicagóban, a legsikeresebb szituációs komédia 1935-1959 között ment. A televíziózás hajnalán – az '40-es években – az első adaptált műfajok között volt: sokszor rádiós sorozatokat valósítottak meg, amelyeket többkamerás módszerrel rögzítettek filmre.

Az 1960-as évektől megjelentek a rajzolt komédiák is, mint a *Flintstone család*, vagy a *Jetsons* (a későbbi tudományos-fantasztikus szitkomok előfutára), és nem sokkal később a szuperhősök is erre a sorsra jutottak. Ezeknek a felvételénél – mivel a trükkök miatt nem tudták a közönség előtt felvenni – alkották meg a nevető hangsvótot. Ugyanebben az évtizedben a szituációs komédiák helyszínül főleg otthonok vagy munkahelyek szolgáltak.

Az 1970-es években élte a közönség előtti többkamerás rögzítés a reneszánszát, a műsorok pedig ekkor már videoszalagra készültek. A műfaj változatossá vált, készült sorozat a szociális problémákról feminista-, valamint szüfrazsett szemszögből, és a háborúról is. Ez utóbbian készítői utasításra nem készült nevető hangsvó.

Az 1980-as évek elején fejlődött ki a szitkom és a dráma keveréke, amelyet „dramedy”-nek hívtak, és ekkor jelent meg Bill Cosby-val az első stand-upos köré szerveződő sorozat is. Az 1990-es évek elején újjászülettek az animációs szitkomok (pl. *A Simpson család*, *Futurama*),

valamint a karakterfejlődéses sorozatok is (pl.: *Egy rém rendes család*, *Jóbarátok*).

Az ezredfordulón aztán létrejött a 60 perces komédia, amit egy kamerával forgattak, pl.: az *Ally McBeal* vagy a *Született feleségek*, emellett a félórás szituációs komédiák is divatba jöttek (pl. *Office*).

JELLEMZŐI

A műfaj lényege adott szereplők adott környezetben, helyzetben való viselkedésének bemutatása, amelynek során vagy a helyszín, a történet vagy az egyén áll a központban. Nevét a komédia fajtáitól való eltéréseinek köszönheti. Mivel az epizódok rövidek, több részt is le lehet adni naponta, ezért a karakterek ismertebbé válhatnak a közönség számára, a jellem- és helyzetkomikum pedig visszatérő gegeket tesz lehetővé.

Mivel a műfaj miatt a szereplők statikusak és a problémáik többnyire hamar megoldódnak, a történet ritkán halad előre, és akkor is lassan. Van ezek ellenére néhány sorozat, amelyben a történet evolválódik az epizódok során, de ez mindig lassú, több epizódon, vagy akár évadon keresztül is tarthat.

A szitkomok tipikus karakterei: 1. a *naiv* – az események fősodrában van, de félreérti azokat, ez a humor forrása. 2. a *lázadó* – van sejtése arról, hogy viselkedése nem felel meg a társadalmi normáknak, konfliktusokat okoz, de meg is menti a helyzeteket. 3. a *bölcs* – idősebb, tanultabb vagy tapasztaltabb, megoldási lehetőséget kínál a többieknek. 4. a *komikus* – személyiségéből adódóan különösen reagál a dolgokra, abszurd humort generál. Az egyenes és humortalan ember a többi szereplő ellensúlyozásával vesz részt a műsorban, időnként ő a főszereplő. 5. a *furcsa szomszéd* – az a tipikus alak, aki időnként beugrik a főszereplő(k) életébe és ezzel plusz csavart, komikumot hoz az epizódba, gyakran a főszereplő szöges ellentéte. 6. a *szégyentelős karakter* – a szexuális kisugárzását és viselkedését viszi a szériába. 7. az *etnikai elem* – a beszédmódja és viselkedési eltérései adják a fő humorforrást.

A klasszikus helyzetkomikumokban a szereplőt számára idegen környezetbe helyezik, így a várható szenvedés a humorforrás. Máskor a központi karaktertől erősen eltérő alak megjelenése jelenti a konfliktust, amely megváltoztatja szereplőnk viselkedését. A családi helyzetek, az otthoni dinamika megjelenítése az epizódok végén valamilyen tanulság levonásával pedig szintén ugyanilyen komikusak lehetnek. Más esetekben egy történetet a fiatalabb szereplő a koránál fogva máshogy lát, mint értebb társai, és így a létrejött kalamajka válik a humor forrásává, amelyet végül egy bölcs, idősebb szereplő old meg, ezáltal a fiatalabb szereplő is értebbé válik.

Megjelentek komédiasorozatok is, amelyek a paródiákhoz hasonlítottak, ám kevés sikerrel sugározták azokat. Emellett a külvárosi komédia is létrejött külön műfajként.

Ennek sajátossága, hogy a szereplők főleg afroamerikaiak és a geeket gyakran az abszurditásig fokozzák. Az egyes epizódok történetei jobbra az egyik szereplő hazugságából, vagy más karakterek egyéb módon történő kijátszásából adódnak. Ezek többek között hibák letagadásából, megoldásából, tárgyak visszaszerzéséből, megjavításából, szituációk helyrehozási törekvéseiből állnak. Előfordulhatnak különleges epizódok is, amikor a sorozat felrúgja saját szabályait egy adott okból.

Az amerikai és brit komédiasorozatok az epizódok és évadok hosszúságának tekintetében, illetve az írógárda szempontjából egyaránt eltérnek egymástól. A két nemzet humorvilága sem azonos, hiszen az európai ország inkább a történetre, a britségre, és a sztereotípiákra koncentrál, időnként fekete humorral. Visszatérő elem

egy szereplő beleragadása kényelmetlen helyzetekbe vagy kapcsolatokba.

A világ legtovább futó sorozata, a *Last of the Summer Wine* szintén brit, 1973-2010 között ment. Hazánkban is ismert az *Only Fools and Horses* (*Csak a kötözött bolondok*), a *Fekete Vipera*, valamint a *Waczak szálló* is. A színpadon felvett, egykamerás, nevető hangsáv nélkül készített – gyermekeknek, fiataloknak – szóló műsorok is jellemzőek manapság, amelyek a tizenévesekben gyakran felmerülő kérdésekkel foglalkoznak. Ezeket általában a Disney csatorna készíti. Hazánkban az utóbbi években a szitkomok közül az *Agymenők*, az *Így jártam anyáttal*, az *Archer* (titkosügynök sorozat) és a *Family Guy* futott a leginkább, de folyamatosan jelennek meg újabb és újabb szériák is, így nem kell attól tartanunk, hogy hétköznap esténként unatkozni fogunk.

HOGYAN KÉSZÜL a csokoládé?

A GYEREKEK ÉS FELNÖTTEK KEDVENCE EGYARÁNT, MINDEN LÉTEZŐ FORMÁJÁBAN. LEHET FEKETE, FEHÉR, TEJES, MOGYORÓS, MANDULÁS STB. DE KEVESEN TUDJÁK, HOGY VALÓJÁBAN HOGYAN IS KÉSZÜL.

Deák Iréna, Fűrkésző
Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék

A csokoládékészítés a kakaóbabok betakarításával kezdődik, majd ezt a babokat tartalmazó gyümölcsöt összetörik, s a babokat kiszedik és érlelik. Az erjesztés kb. 6 napig tart, majd az egészet kiszáritják. A csokoládé akkor lesz jó minőségű, ha ez a szárítási folyamat természetes úton, a nap sugarai által történik.

A babokat ezután megpörkölik, összezúzzák, majd eltávolítják a keserű héjukat, s ebben a szakaszban alakítják ki a csokoládékészítők a saját, egyedi kakaókeveréküket. Végül a szemeket magas hőmérsékleten apróra őrölik, s így a massa folyékonná válik. Amikor ez a folyadék kihűl, szilárd lesz, ez az ún. kakaómassza.

A legkiválóbb étcsokoládék legalább 70% kakaótartalommal rendelkeznek míg a jobb tejcsokoládék 30%-kal.

A legtöbb csokoládében cukor is található, hiszen nélküle keserű, szinte fogyaszthatatlan lenne a csokoládé.

A csokoládékeveréket később tovább finomítják, míg egy lágy masszát nem kapnak. A folyamat utolsó előtti állomása az ún. konszírozás. A folyamat során keletkezett folyékony csokoládékeveréket egy nagy tárolóban folyamatosan keverik, a legjobb minőségű csokoládékat akár 72 óráig is!

A konszírozást követő lépést temperálásnak nevezzük, amikor a csokoládé egy nagyon precíz, hűtés-melegítés sorozaton megy keresztül. Erre azért van szükség, hogy később a finomság szobahőmérsékleten is szilárd maradjon. Innen már egyenes az út az öntőformákig, amelynek a végeredménye a mindenki által jól ismert, étvágygerjesztő csokoládé.

A csokoládé története

Tóth Annabella, Fűrésző
Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék

Amerikában az aztékok már jóval az európai hódítók előtt is itták a csokoládét. 1519-ben, amikor a spanyolok a mai Mexikó területére érkeztek, Montezuma xocolatl-lal kínálta Cortést. A maják birodalmában is ismert és fontos volt: a kakaóbabot más dél-amerikai kultúrákhoz hasonlóan fízetőeszközként (is) használták. A kakaó neve is utal a kereskedelemre; a „cacao” eredetileg egy ige, jelentése: venni, cserélni, vásárolni. Amikor a majákat legyőzték az aztékok, a hadisarcot kakaóbabban kellett fizetniük. Az aztékok már ízesítették a keserű italt fahéjjal, ánizzsal, vaníliával, kukoricaliszttal, és a legfontosabb, hogy elkészítése során erjesztették is! Ennek köszönhetően sokkal lágyabb állagot és kevésbé keserű ízt értek el.

A forró csokoládét az 1600-as években kezdték Európában, II. Károly uralkodása

idején (1660-85) vált divatos itallá Angliában, az első csokoládét is kínáló londoni vendéglő, a Chocolate House, 1657-ben nyílt meg. Az első angol csokoládégyár Bristolban épült, 1728-ban. A szilárd csokoládét 1842-ben kezdte árulni a Fry csokoládégyár, mely később a ma is létező Cadbury cégbe olvadt. A csokoládészeletet 1847-ben találták fel. A svájci Nestlé fivérek 1876-ban készítettek először tejszokoládé-szeletet. Rodolphe Lindt berni csokoládégyárában a termékek minőségének javítása érdekében új eljárásokat vezetett be, módosította a csokoládégyártásnál használt alapanyagokat és a főzési időket. 1880-ban felfedezte a mai élelmiszeriparban kenőgyúrásnak (vagy konsolásnak) nevezett csokoládéfinomítást, illetve a lágy fondant csokoládét.

A koffein lassítja

A FIATALOK AGYÁNAK FEJLŐDÉSÉT!

Varga Somogyi Árpád, Fűrésző
Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék

A serdülők sokat és mélyen alszanak, s ezáltal érik meg az agy – írja a kutatást támogató Svájci Nemzeti Alap közleményében. Ez a folyamat feltehetően a mély alvás idejében zajlik, amikor fontos idegkapcsolódások épülnek ki, vagyis javul az agy teljesítőképessége. Állatkísérletekkel megállapították, hogy azok a patkányok, amelyeknek sok koffeint adtak,

a mély alvás ideje rövidült, míg a tiszta vizet ivó patkányokkal szemben sokkal kevesebb idegsejt összeköttetésük maradt meg, vagyis lelassult az agy érési folyamata. Felvetődik a kérdés, nem nagy megfontolatlanság-e a fiatalok koffeinfogyasztása – tudva azt, hogy ők az utolsó 30 évben 70%-kal több koffeint visznek be a szervezetükbe.

A természet őszi világa

„HISZEN ŐSZELEN A FÖLD CSAK ELALSZIK, NEM HAL MEG”

EGY ŐSI INDIÁN LEGENDA SZERINT AZ ÉGI VADÁSZOK MEGÖLTEK EGYSZER EGY MEDVÉT. AZ ÁLLAT VÉRE AZ ŐSZI ÉGBŐL AZ ERDŐ FÁIRA HULLOTT, EZÉRT VÁLIK ŐSZELEN SOK NÖVÉNY LEVELE PIROSSÁ. MÁSONK SÁRGÁK LESZNEK, MERT AZ ÉGI LAKOMA SORÁN A MEDVE HÚSÁBÓL LECSÖPÖGŐ ZSÍR SÁRGÁRA FESTETTE ŐKET.

**Szabados Kinga, Kada Hírmondó
Kada Mihály Általános Iskola**

Na de nézzük mindezt tudományos szemüvegen keresztül: Ősszel, ahogy a nappalok rövidülni kezdenek, az éjszakák pedig egyre hűvösebbé válnak, a növények megérik, hogy fel kell készülniük a téli hidegre. Ezért a levelekből a levélnyélen keresztül a szárba, a vesszőkbe majd az idősebb fás részekbe és a gyökerekbe juttatják az összes tápanyagot. A lombhullás egy védekező módszer, hogy a fák átvészeljék a téli hideget.

MELYEK AZOK AZ OKOK, AMELYEK MIATT A NÖVÉNYEK LEHULLATJÁK LOMBJUKAT?

Ha a levelek rajta maradnának a fákon, azok felfognák a havat. A hó súlyától pedig letörnének az ágak. A levelek vizet választanak ki és folyamatosan párologtatnak. Emiatt ásványi sók raktározódnak bennük. Ha ezeket nem használják fel, azok visszamaradnak a levelekben, mint az anyagcsere melléktermékei. Ezekből a káros anyagoktól csak úgy tud megszabadulni a növény, ha ledobja leveleit.

A folyamatos párologtatáshoz a leveleknek a gyökérzet segít abban, hogy vizet vegyen fel a talajból. Mivel télen a talaj igen fagyos, a gyökér csak kevés vizet tud felvenni. A levél viszont azt a kis vizet is gyorsan elpárologtatná, és hamar elszáradna. A kártevő rovarok szeretik a sárga színt, ezért hamar „rátámadnak” az őszi levelekre. Ha a növény lehullatja azokat, egyben megszabadul a kártevőktől is.

MITŐL LESZNEK ŐSZELEN A LEVELEK GYÖNYÖRŰEN SZÍNESEK?

Ehhez meg kell ismerned néhány idegen szót. Ne félj, nem lesz bonyolult! Milyen általában a növények, levelek színe? Zöld! A zöld színt pedig a klorofill adja, amely elnyeli a napsugárzás energiáját.

A növényekben van még két sárgás színű vegyület is, az egyik a karotin (narancs) a másik a xantofill (sárga). A klorofill zöld színe általában elfedi a sárgás-narancsos színeket. De ősszel kevesebb a napsütés, ezért a klorofill szép lassan elkezd lebomlani. Helyette a karotin és a xantofill marad csak meg a levelekben, amitől azok szép sárgává válnak.

Ahogy egyre hűvösebb lesz az idő, a hideg hatására egy harmadik vegyület is megjelenik a levelekben, ez pedig az antocián. Ez okozza a gyönyörű piros-lilás színárnyalatokat és egyben védi a növényt a káros napsugárzástól.

KÖZÖSSÉGI MÉDIANAP FEHÉRGYARMATON

KOMMUNIKÁCIÓS VISELKEDÉSFORMÁK A KÖZÖSSÉGI TÉRBEN

Facebook, Instagram, Twitter, Blogster, MySpace, Badoo, Flickr, Youtube, LinkedIn, blogok, online magazinok... Szemlélődő vagy aktív kommentelő, még inkább véleményvezér vagy? Tényleg lemarad, aki kimarad? Ma már elképzelhetetlen az élet internet és közösségi oldalak nélkül. De mekkora a közösségi portálok társadalomformáló és befolyásoló hatása? Ezekkel a kérdésekkel foglalkozunk a következő médianapon.

**Gyere el 2017. november 17-én a DUE
16. Médianapjára Fehérgyarmatra!**

HELYSZÍN:

BÁRDOS LAJOS ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA, FEHÉRGYARMAT HÁZIGAZDA: SONKÁD

média-hálózat
due
a társadalmi egyetemes

Vendégeink lesznek a szeretlekmagyarorszag.hu szerkesztői, **Berei Dániel**, a DUE Tallózó szerkesztője, **Kecskés István**, a Sportfaktor főszerkesztője, aki meglepetésvendéggel érkezik. **Dr. Kovács Attila** rendőr alezredes, aki megerősíti, hogy a cyberbullying és a „48 órás kihívás” nem olyan menő, mint ahogy hangzik. A RADIO SOM-tól érkezik **Széles Szabolcs** szerkesztő-riporter és **Szirota Jennifer**, a Backstage műsorvezetője. Van-e élet a youtube világon túl? – erre a kérdésre keressük a választ **Horváth Kittivel**, a KI MIT TUBE 2015 sztárjával. Az sem mindegy, hogy milyen fotókkal színesítjük az oldalainkat, **Bodnár István** fotográfus segítségével a fotós workshopon az is kiderül, hogy miért.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A KÖZÖSSÉGI MÉDIANAP RÉSZLETES PROGRAMJÁT KERESD A DUE.HU-N!

„SZERETIK AZ OKOSABB EMBEREKET”

A FIZIKA NEHÉZ. DE NEM TOMPA TAMÁSNAK, AKI ARANYÉRMET SZERZETT A NEMZETKÖZI FIZIKAI DIÁKOLIMPIÁN. MOST A CAMBRIDGE-I EGYETEMEN TANUL, ÉS HOGY EZT ELÉRJE, SZÜKSÉGE VOLT EGY JÓ KÖZÉPISKOLAI TANÁRRÁ. DIPLOMÁJÁVAL KÖNNYEN ÁLLÁST TALÁL MAJD, MERT A FIZIKUSOK OKOSAK, A MUNKAADÓK PEDIG SZERETIK AZ OKOS EMBEREKET.

A természettudományos tantárgyak sok diáknak fejtörést okoznak, azonban vannak olyanok, akik nemhogy könnyű szerrel szerzik meg a legjobb jegyet, élvezik és esetleg még otthon, szabadidejükben is tanulnak, foglalkoznak egy adott témával. Tompa Tamás is hasonlóan érez a fizika iránt. Tomi aranyérmet szerzett az idei, Indonéziában megrendezett Nemzetközi Fizikai Diákolimpián (angolul International Physics Olympiad, IPHO).

„Már általános suliban is a matekot szerettem jobban inkább, mint a magyart és hasonlókat. A fizikával komolyabban a középiskolában kezdtem el foglalkozni. Gondolom, részben azért, mert elég jó tanárom volt a Földes Ferenc Gimnáziumban, Miskolcon. Megszerettette velem a fizikát, aztán ami érdekelt, azt magamtól tanultam meg” – fejtette ki Tomi.

A kérdésre, hogy melyik területét szereti igazán a fizikának, nem tud válaszolni, mert szerinte minden területnek megvan a maga szépsége. Azonban az elmondható, hogy mindig jobban érdekli az, amit még nem tanult, így örömmel és lelkesedéssel ássa bele magát újabb és újabb témába. Azért sem tudna konkrét kedvencet kiemelni, mert még közel sem tanult meg mindent.

Mint előző számunkban olvashattátok, a diákolimpiákat minden évben más országban rendezik. Minden ország 5 fős csapatokat delegál, de ezek nem hagyományos értelemben vett csapatok, mert tagjaik egymás ellen is versenyeznek. Az olimpián nincsen abszolút győztes, mindenki teljesítményét pontozzák, és ha elért egy bizonyos határt, éremben részesül. A fizika olimpia két fordulóból áll. Egy mérési és egy elméleti feladatsort kell megoldani a résztvevőknek. Tomi szerint az ideji szervezés nem volt a legjobb, de még ennek ellenére is sikerült kiállni a próbát.

Biztos megfordult benned a gondolat, hogy mégis mihez kezd az ember egy fizikus diplomával? Miért érdemes fizikát tanulni? – érdeklődtem Tominál. „A

fizikában elég sok modellezés van, és nagyban épül a matematikára is. Egy fizikus diplomával elég sok helyre lehet menni, mert szeretik az 'okosabb' embereket, akik tudnak problémákat modellezni és megoldani” – kaptam a magabiztos választ. Tomit ezért is vonzza jobban az elméleti fizika, mint a kísérleti. Egyelőre még nincs konkrét terve, csak szeretné elvégezni a cambridge-i egyetemet, ahol idén kezdte meg a tanulmányait, aztán majd kiderül, hogy mihez fog pontosan kezdeni.

EGY FIZIKUS TITKOS ÉLETE

FOGALMUNK SINCS, HOGY MIT CSINÁLT SZABADIDEJÉBEN EISTEIN, TESLA VAGY NEWTON, AMIKOR ÉPP NEM SZÁMOLT, VAGY FELTALÁLT. A FIZIKUS SZÓ HALLATÁN ELŐSZÖR ŐSZ HAJAK, RÁNCOS HOMLOKOK, ŐRÜLT ZSENIK SZILUETTJEI UGRANAK BE. A SZTEREOTÍPIÁKKAL ELLENTÉTBEN A FIZIKUSOK IS EMBEREK, ÉLŐ PÉLDÁJA ENNEK AZ ELTE-N ÖTÖDÉVES BÉCSY BENCE, AKI ÁLTALÁBAN MENYASSZONYÁVAL TÖLTI SZABADIDEJÉT, SZERET FOCIZNI, FOTÓZNI ÉS UTAZNI.

2012-ben és 2013-ban bronz, majd ezüstérmét hozott el a világ legnagyobb ifjúsági csillagászati versenyéről, amiért 2013-ban és 2014-ben Miniszterelnöki Ösztöndíjat kapott. Az esemény során Brazíliába és Görögországba is ellátogathatott. „Beleköstölhattam abba, hogy milyen a világ minden tájáról érkező hasonló érdeklődésű emberekkel megismerkedni, beszélgetni. Persze szerencsés véletlen, hogy a csillagászat mellett azért szerettem a fizikát is, ami elengedhetetlen az asztrofizikában. Azonban, ha nincs a csillagászat, akkor nem tudom, hogy fizikus lettem volna-e.”

díjat adtak. Inkább maga a tudomány motivál, hogy milyen új dolgokra jöhetünk rá, mintsem a díjak. Persze, olyan szempontból azért jó egy ilyen díj, hogy a laikusokat is könnyebb meggyőzni arról, hogy amivel foglalkozunk az érdekes dolog és érdemes vele foglalkozni.”

„Az álmom, hogy kutató fizikusként hozzájáruljak az emberiség tudásának gyarapításához. Ahhoz, hogy jobban megértsük a világunk működését” – beszélt ambícióiról Bence. Az ELTE Fizikus MSc szakán tanul, emellett kutatásokban vesz részt, és az Újpesti Könyves Kálmán Gimnázium csillagász szakkörének egyik vezetője. „Szeretek szakkört tartani. A hétköznapiakban hajlamos az ember elfelejteni, hogy milyen izgalmas is a fizikusok munkája. Aztán, mikor egy szakkörön látja a diákok szemében az érdeklődést, akkor ráébred, hogy hú, de király dologgal foglalkozom!”

Bence is egy hasonló szakkör tagjaként csöppent bele a csillagászatba. Saját távcsövet épített, csillagképeket tanult meg. „Amikor csak tehettem, kint voltam éjszakánként az ég alatt. Innen keveredtem el a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpiára.”

Bence egy ELTE-n működő kutató csoport, az Eötvös Gravity Research Group (EGRG) tagja is, amely a LIGO-Virgo Kollaboráció tagcsoportja. „Én elsősorban azzal foglalkozom, hogy hogyan lehet minél pontosabban megmérni az olyan gravitációs hullámok tulajdonságait, amelyek leírására nincsenek olyan pontos modelljeink, mint például a feketelyuk-kettősökre. Nem is gondoltam volna középiskolásként, hogy a fizikus pályán talán nem is a bonyolult számolások a legnehezebbek, hanem az, hogy az ember egy projektet végig vezessen elejétől a végéig, és közben a világ más részén dolgozó tudósok munkáját összehangolja” – mondta, és hozzátette, hogy a csoporton belüli munkái közül ez a legizgalmasabb.

A LIGO-Virgo Kollaboráció eredményeiért a terület három úttörője 2017-ben elnyerte a fizikai Nobel-díjat. „Nem mondanám, hogy különösen motivált volna, hogy olyan témán dolgozzam, amelyhez kapcsolódóan Nobel-

De vajon mik lehetnek a fizikusi pálya buktatói, és mik azok a dolgok, ami előnyösek benne? – kérdeztem Bencétől. „Sokkal szabadabban oszthatom be az időmet. Én még tanuló, így vannak óráim, de így is viszonylag nagy szabadságom van abban, hogy mikor mit csináljak. Persze ennek van hátránya is, például, hogy a munkaidő nem szigorúan reggel nyolc és délután négy között tart. Ha este nyolckor érnek rá az amerikai kollégák Skype-on egyeztetni az időeltolódás miatt, akkor kell beszélni” – válaszolta.

„Lehet nagyon lazán is dolgozni, csak akkor nem nagyon lesznek eredmények, vagy lehet nagyon hajtani, és akkor jó eredményeket lehet elérni, csak akkor már tényleg nem jut idő a magánéletre. Valahol ezek között kell megtalálni az egyensúlyt, de szerintem jól meg lehet ezt oldani” – zárta a gondolatot Bence.

(Velek Domonkos)

OPITZ BARBI:

„EGY ELŐADÓNAK TUDNIA KELL OLYAN ÉRZÉSEKET IS ÁTADNIA A KÖZÖNSÉGNEK, AMIKET NEM ÉLT MÉG ÁT”

MEGNYERTE A 2016-OS X-FAKTOR TEHETSÉGGUTATÓ MŰSORT, AMIVEL EGY GYEREEKKORI ÁLMA VALÓRA VÁLT. BÁR SZERELMES MÉG NEM VOLT, MINDKÉT SAJÁT DALA ERRŐL AZ ÉRZÉSRŐL SZÓL. ELMONDÁSA SZERINT EGY ELŐADÓNAK ÁT KELL TUDNI SZÁMÁRA ISMERETLEN ÉRZÉSEKET IS ADNIA A KÖZÖNSÉGNEK, ÉS A NÉZETTSÉGI SZÁMOK AZT BIZONYÍTJÁK, HOGY ÁT IS TUDJA: VÉGEM CÍMŰ DEBÜTÁLÓ SLÁGERÉRE TÖBB MINT TIZENKÉTMILLIÓSZOR KATTINTOTTAK, LEGÚJABB DALA, A NINCS AZ A PÉNZ PEDIG EGY NAP ALATT (!) ÉRTE EL A HATSZÁEZRES MEGTEKINTÉST A YOUTUBE-ON. OPITZ BARBIVAL BESZÉLGETTÜNK.

A DUE FEHÉRGYARMATON, A TE SZÜLŐVÁROSODBAN RENDEZI MEG AZ IDEI MÉDIATALÁLKOZÓT NOVEMBER 17-ÉN. MILYEN EMLÉKEK FŰZNEK A VÁROSHOZ?

Igen, fehérgyarmati vagyok, oda jártam általános iskolába és gimnáziumba is, zongora tanszakon pedig a mai napig ott tanulok. És persze ott van a családom, ott vannak a barátaim, úgyhogy a szívem mindig is Szabolcs megyébe fog húzni, arra a környékre, ahol születtem, ahol lakom.

KOMMUNIKÁCIÓS VISELKEDÉSFORMÁK A KÖZÖSSÉGI TÉRBEN – EZ LESZ A MÉDIATALÁLKOZÓ TÉMÁJA. TE HOGYAN HASZNÁLOD KI A KÖZÖSSÉGI FELÜLETEKET ÚGY, HOGY A TARTALOM, AMIT KIRAKSZ, ETIKUS LEGYEN, DE MÉGIS HATÁSOS?

Én csak és kizárólag magamról posztolok, nem keverek bele másokat semmilyen formában. Egyébként szerintem úgy hatékony egy oldal, hogyha aktívan működteti a tulajdonosa. Én sem posztolok minden nap, mert van, hogy nincs időm vagy nincs olyan téma, de általában egy-két bejegyzést közzé szoktam tenni a zenei tevékenységemmel kapcsolatban. Például koncertfotókat, a rólam megjelent cikkeket, videókat, de van, hogy csak egyszerűen reggel köszöntöm a rajongóimat, vagy este elköszönök tőlük. A legjobb, ha reggel tíz és este hat óra körül posztolunk, mert általában akkor van a legtöbb ember internetközélen.

NEM NYOMASZTÓ EZ A NAGY SIKER?

Dehogy, egyáltalán nem! Ez egy óriási nagy öröm. Igaz, még jóval a műsor után is nehezen hittem el, hogy én lettem a 2016-os X-Faktor győztese, de fel tudtam dolgozni a sikert, és nagyon hálás vagyok, hogy valóra válhatott az álmom.

AZ ÖTÖDIK SZÉRIA GYŐZTESE, TÓTH ANDI EGY KORÁBBI DUE TALLÓZÓ INTERJÚBAN AZT MONDTA, HOGY ŐT NEM SZOKTÁK FELISMERNI AZ UTCÁN. TÉGED FEL SZOKTAK?

Igen, és természetesen ennek is nagyon örülök. Gratulálnak a feldolgozásokhoz, amiket a műsorban énekeltem, mondják, hogy nekem szurkoltak, és szokták dicsérni a Végem című daltomat is. Bízom benne, hogy a Nincs az a pénz is hasonlóan tetszeni fog az embereknek. Tényleg nagyon örülök, hogyha valaki barátságosan odajön hozzám, és kifejezi, hogy szeret engem, mint előadót és a zenémet, ilyenkor érzem igazán, hogy érdemes ezt csinálni. Sosem volt még olyan, hogy ne álltam volna meg, még akkor sem, ha éppen siettem valahova. Az ilyen beszélgetésekre mindig szakítok időt.

NEGATÍV KRITIKÁKAT KAPSZ?

Amilyen sok pozitív visszajelzést kapok, ehhez képest a negatív megjegyzések száma nagyon elenyésző, melynek nagyon örülök. Azoknak az embereknek énekelek, kik szeretnek engem, zenémet stb. Persze, ha valaki építő jellegű negatív

kritikát mond, akkor azt megfogadom, de az csakis szakemberektől származhat.

HA TAVALY NEM SIKERÜLT VOLNA BEKERÜLNÖD, IDÉN ÚJRA MEGPRÓBÁLTAD VOLNA?

Nem is tudom... Ha csak a mentorházig jutok, akkor lehetséges. Nagyon komolyan gondolom az énekesi pályát, és mivel már egészen kiskorom óta az volt az álmom, hogy bekerüljek egy tévés tehetségkutató műsor élő showjába, valószínűleg most is jelentkeztem volna.

MIT ÜZENNÉL A MOSTANI VERSENYZŐKNEK JÓ TANÁCSKÉNT?

A kisfilmekben mindig legyenek nagyon őszinték, mindig adják önmagukat, illetve higgyenek önmagukban! Emellett pedig természetesen nagyon sok szorgalomra, gyakorlásra, alázatra van szükség. Mindig fogadják meg a mentoruk és az énektanáruk tanácsát, hiszen ők csak azt szeretnék, hogy a legjobbat nyújtsák a színpadon. És még egy fontos dolog: tiszteljék a versenytársaikat!

**OPITZ BARBI
SZÜLŐVÁROSÁBAN,
FEHÉRGYARMATON
RENDEZI A DQE KÖVETKEZŐ
MÉDIATALÁLKOZÓJÁT
NOVEMBER 17-ÉN.**

FOTÓ: RTLKLUB.SAITOKLUB.TV/BÁRSONY BENCE

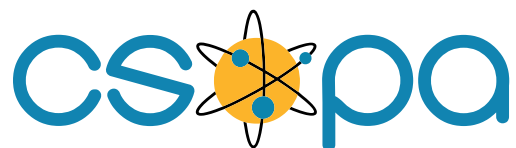
**A VÉGEM ÉS A NINCS AZ
A PÉNZ CÍMŰ DALOD IS A
SZERELEMRŐL SZÓL, VISZONT
NEMRÉG AZT NYILATKOZTAD,
HOGY SOHA NEM VOLTÁL
MÉG SZERELMES. AKKOR AZ
ILYEN TÉMÁJÚ DALOKHOZ
HONNAN MERÍTESZ IHLETET?**

Olyan volt már, hogy valaki tetszett, de szerelmes még valóban nem voltam. Ettől függetlenül szergettem egy előadónak tudnia kell olyan érzéseket is átadnia a közönségnek, amiket nem feltétlenül élt még át. A színpadon megpróbálok beleélni magam ebbe a helyzetbe.

**HOGYAN KÉPZELED EL
MAGAD HÚSZ ÉV MÚLVA?**

Mindenképpen zenei pályán szeretnék maradni. Reménykedem benne, hogy pár év múlva az Arénában is adhatok koncertet, illetve szeretnék nemzetközi sikereket is elérni.

(Kovács Bernadett)

CSODÁK PALOTÁJA
Játszva megismered

Ha unod a szürkeséget,
randizz a Pároddal a megújult,
5000 m²-ES, KÉTSZINTES CSOPÁBAN,
ahol a 250 játék mellett 4 szabadulószoza,
3 élményvetítés, science show-k, különleges
csocsók és biliárdfoci asztalok,
a bárban pedig finom koktélok
várnak benneteket!

The science is sexy..

1036 Budapest, Bécsi út 38-44.

WWW.CSOPA.HU

Mindig topon lenni AVAGY MIÉRT LEGYÉL MENTŐS?

A HÉTKÖZNAPOK HŐSEI. LÁTHATATLAN SZUPERHŐSÖK. ILYEN ÉS EHHEZ HASONLÓ JELZŐS SZERKEZETEKSEL ILLETJÜK A MENTŐÁPOLÓKAT - NEM VÉLETLENÜL. KI NE EMLÉKEZNE PÉLDÁUL A SAJÁT TESTI ÉPSÉGÉT KOCKÁZTATÓ, A FÉL VÁROSON KERESZTÜL SZÁGULDÓ MENTŐS VIDEÓJÁRA, AMI AZ EGÉSZ VILÁGOT BEJÁRTA. VAGY KI NE ÁLDANÁ ANNAK A NEVÉT, AKI EGY ROSSZULLÉT VAGY BALESET UTÁN AZ ÉLETÉT MEGMENTI. MENTŐSNEK LENNI DICSŐSÉG, DE NEM CSAK EZÉRT ÉRI MEG VÁLASZTANI EZT A HIVATÁST.

A mentőápoló a sürgősségi betegellátás elengedhetetlen eleme: elsősorban esetkocsin, rohamkocsin, mentőorvosi, illetve mentőtiszt kocsin, sürgősségi osztályon tevékenykedik, csapat tagjaként (orvos vagy mentőtiszt irányításával) vesz részt a betegek mentésében és sürgősségi ellátásában. Mondhatni, rajtuk múlik, hogy nagyobb baj esetén otthagyjuk-e a fogunk.

„A sorkatonai szolgálatot mentőápolóként teljesítettem a 2000-es évek elején. Azóta viszont annyira mindent elfelejtettem, hogy mindent újra kellett tanulnom. 2016-ban csatlakoztam a Ferihegyi mentőszolgálathoz - este 10-kor elküldtem az önéletrajzom, reggel 9-kor hívtak, hogy találkozzunk” - mesélte az ösdués Kecskeméti Dávid, aki éveket bulvárfotós volt. Azt mondta, hogy amikor a váltáson gondolkodott, olyan dolgot kerestett, amit élvezni fog, ez pedig nem más, mint a mentőápolói hivatás. Most két éneje van: az „A” éneje fotográfus, a „B” kezdő mentőápoló.

Ferihegyen betegszállítóként dolgozik, de közben rengeteget tanul: repüléstudományról, polgári légi közlekedésről, határrendészetről, pszichológiáról. Egy nap a főnöke hívta és

előléptetést kínált neki: ha továbbképezi magát, rohamkocsin dolgozhat. 40 évesen nem gondolta volna, hogy fogja még használni az ofó, a felelés és a dolgozat szavakat, de mégis ez történik vele: most a Raul Wallenberg Szakgimnázium 14. osztályos tanulója.

„Itt mindig topon kell lenni, fejben és testben is” - mondta a szakma kihívásairól R. Zsolt, mentőápoló. „Több óra ébrenlét után is jöhet olyan helyzet, amikor jól kell dönteni, mert a döntésünk egy ember életébe is kerülhet.” Hasonlóan vélekedik B. Levente is, aki szerint mindig „észnel kell lenni és higgadtan kell cselekedni.” Levente őszintén beszélt: követett már el hibát egy hosszabb, fárasztó műszak végén, ám szerencsére időben sikerült kijavítania a hibáját. „Ekkor sikerült megtanulnom, hogy minden egyes tettünknek óriási súlya és jelentősége van” - mondta.

Zsolt szerint, bár az iskolai oktatás rendkívül fontos, a terepen szerzett tapasztalat sokkal felkészültebb teszi őket. Egy-egy szituációban ugyanis nem az iskolában lemodellezett helyzetekkel találkozhatnak, azok komplikálódnak. Ekkor jól kell tudni mérlegelni és dönteni - ez a

mentősök legfontosabb képessége. Zsolt egy példát is említ: egyszer civilként közlekedett Ausztria felé, amikor az előttük hajtó autó sofőrje ráhúzta a kormányt a szalagkorlátra és a három utasával együtt az árokba csapódtak. Zsolt és társai habozás nélkül ellátták a sérülteket.

De mentősnek lenni nem csak kihívás, ez a hivatás jócskán tartogat örömforsásokat is. R. Zsolt szerint jó érzés, ha úgy hagyják el a helyszínt, hogy tudják, minden tőlük telhetőt megtettek a betegért. Levente azt mondja, „leírhatatlanul jó érzés, ha sikerül valakinek megmenteni az életét”.

„Látni azt, hogy egy beteg él és ezt megköszöni... csodálatos érzés” - mondja Levente, aki éppen ezért elsősorban olyannak ajánlja ezt a hivatást, aki tud önzetlen lenni. Ezen kívül, ahhoz, hogy mentőssé válj, szükséges jó ítélőképesség, állóképesség, szociális érzékenység és jó kommunikációs készség.

„Én a világért sem választanék más szakmát, mert nagyon jó érzés segíteni másokon” - zárja gondolatait Levente.

A LÁTHATÓSÁGI MELLÉNY

NEM MINDEN!

HA LÁTHATÓSÁGRÓL BESZÉLÜNK, ELSŐKÉNT A LÁTHATÓSÁGI MELLÉNY JUT AZ ESZÜNKBE, VAGY A FÉNYVISSZAVÉRŐ PRIZMA A BICIKLINKEN, ÉS A LEGALAPVETŐBB DOLOGRÓL, A SAJÁT LÁTÁSUNKRÓL EL IS FELEJTKEZÜNK. A TUDATOS ÉS BIZTONSÁGOS KÖZLEKEDÉSHEZ JÁRUL HOZZÁ AZ ORFK-ORSZÁGOS BALESETMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG MÁR TÖBB ÉVES KAMPÁNYA, A „LÁTNI ÉS LÁTSZANI”. NA, DE HOGYAN? A PROGRAM RÉSZLETEIT BERZAI ZSOLT RENDŐR ALEZREDES, AZ ORFK KÖZLEKEDÉSRENDÉSZETI FŐOSZTÁLYÁNAK MUNKATÁRSA ISMERTETTE.

Az őszi és a téli rendőrség feladatai szempontjából egy kiemelt időszak, számunkra pedig a felkészülést jelenti. A rendőri részről több prevenció feladat adódik, hiszen az közlekedés feltételei merőben megváltoznak, 2 évszakváltás is bekövetkezik, amihez az autósoknak nagymértékben kell alkalmazkodniuk, és mindezt gépjárműveket is fel kell készíteniük. De miben is merül ki változás?

A hőmérséklet jelentősen lecsökken, megnő a talaj menti fagy lehetősége. Ez azért is veszélyes, mert a kora reggeli órákban egy vékony dérréteg képződhet az úttesten, ami a nem megfelelő – azaz sűrűn bordázott téligumi használata nélkül – balesetveszélyes. Ezen kívül korábban sötétedik. Természetesen ez az állás az embereket is megviseli, de ez nem lehet kibúvó az alól, ha nem megfelelően tartjuk karban az autók lámpáit, vagy épp nem használjuk azokat. Szintén hatalmas rizikófaktor ilyenkor még a köd. Itt nem csak az autók tehetnek valamit azért, hogy látszódjanak, hanem a gyalogosok is, akár egy fényvisszaverő mellény felvételével.

Természetesen ezek az óvintézkedések mit sem érnek, ha az első számú érzékszervünket nem ellenőrzítjük, nem vizsgáljuk meg. Az ORFK látásra és láthatóságra koncentrált kampány már öt éve indult, azóta folyamatos, minden évbe visszatérő programja a rendőrségnek és az ORFK-Országos Balesetmegelőzési Bizottságnak. Az idei kampány október közepén kezdődött és egészen december 9-ig tart. A *Látni és látszani* kampánnyal azt igyekeznek megerősíteni, hogy ne csak a közúti ellenőrzés legyen

visszatartó erő, ne pusztán azért tartsák be az emberek a közlekedési szabályokat, mert muszáj, hanem hogy belássák, mindez az ő érdekük és csak így lehet elérni az, hogy mindenki egyformán figyelmesen és balesetmentesen közlekedjen. A biztonságos közlekedéshez a szabályok betartása mellett a láthatóság azért fontos, mert életet menthet, balesetet, sérülést előzhet meg.

A *Látni és látszani* program 4 témakörre fókuszál: megelőzésre, felkészülésre – vonatkozik ez ránk vagy az autókra egyaránt –, a tudatosság és a partnerkapcsolatok kiépítésére. A kampányban az alapkonceptió szerint **autószervizeket** (az autók téli felkészítésére, átvizsgálására) és **optikákat** (a látásunk ellenőrzésére) vonnak be a programba. A szervizek és az optikusok már a kampány előtt és a kampányidőszak alatt végig csatlakozhatnak a kezdeményezéshez, mi pedig a www.latnieslatszani.hu oldalon választhatjuk ki a hozzánk legközelebbi partnereket között, azokat a helyeket ahol egyrészt a látásunkat, másrészt az autónkat ellenőrizhetjük le. A különböző partnercégek listája folyamatosan bővül, de már most jóval több mint 100 cég támogatja rendőrség kezdeményezését.

A csatlakozott szervizekben a gépkocsivezetők egy ingyenes szervizcsomagot vehetnek igénybe. A www.latnieslatszani.hu oldalon regisztrált szervizek közül mindenki megkeresheti, hogy melyik az ideális ellátóhely számára. Ezután felhívja az adott szervizt, megbeszél egy időpontot, elviszi az autóját és a kampányhoz kapcsolódó

ingyenes szolgáltatásokat igénybe tudja venni. Ezek a szolgáltatások alapszolgáltatások (a szervizeknél lehet pontos információ szerezni), és mivel a láthatóságról beszélünk, elsősorban a gépkocsi világító és fényjelző berendezéseikhez kapcsolódnak az átvizsgálások.

Ezen felül a szervizekben megnézik a gumibroncsok állapotát, az ablaktörlők működését, a szélvédő állapotára is kiterjedhet adott esetben az ellenőrzés. Felhívják a figyelmet például arra is, ha nem megfelelően tisztított a szélvédő. Mert sokan elfelejtik, hogy nem csak kívül, de belül is le kell törölni a szélvédőt. A csomagba tartozik még az akkumulátorok megfelelő működésének állapota, megnézik a folyadékokat a kocsiban, például a hűtőfolyadékot, a motorolaj-, és fékolaj szintet. Ezeket a plusz szolgáltatásokat

Látni és látszani

2017 – egymásért

kívül egyes szervizek adhatnak egyéb szolgáltatásokat is akár ingyenesen, akár kedvezményesen az odalátogatóknak.

Miután az autónkat biztonságossá tettük és felkészítettük a téli időszakra, nem árt magunkkal kapcsolatban is egy állapotfelmérést tartani. A gépkocsivezetők látásellenőrzésen vehetnek részt a regisztrált optikákban. A látásellenőrzés egy előszűrést jelent, ezt tehát optikusoknál lehet elvégeztetni.

A kampánnyal elsősorban a gépkocsivezetőket szólítják meg, de az optikusokhoz például bárki bemehet, akkor is, ha nincs jogosítványa. A szervizpontokra természetesen a segédmotorkerékpárosok, motorkerékpárosok és tehergépkocsivezetők is elvihetik a járműveiket, és igénybe vehetik a térítésmentes csomagokat. Az ellenőrzésről díjmentes igazolást kapnak azok, akiket megvizsgáltak, amit később egy közúti ellenőrzésnél be is tudnak mutatni.

Látni és Látszani – Bölcs döntés

Készüljön fel Ön is a télre!

Ellenőriztesse látását és gépjárműve műszaki állapotát!

www.latnieslatszani.hu

A gyalogosok és a kerékpárosok a láthatósági szempontból kiemelt közlekedői réteget képeznek, az általános megelőzési programnak nagyon fontos részét képviselik. Ők az elmúlt két évben a két legfontosabb közlekedői csoporttá váltak. Ha róluk van szó, az első gondolata mindenkinek a láthatósági mellény. A jogszabályok egyértelműen fogalmaznak, hogy nekik mikor kell a láthatósági mellényt, vagy ruházatot viselni: lakott területen kívül, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között. Fontos, hogy ne csak a kötelező esetekben viseljék ezt, a rendőrség a megelőzésnél

fontosabbnak tartja azt, hogy mikor ajánlott ezeknek a mellényeknek/ruházatoknak a viselése. Soha nem ciki! Természetesen a jogszabály meghatározza, hogy mely esetekben kötelező a sárga mellény, de ha mi úgy ítéljük meg, hogy önmagunk biztonsága érdekében felvesszük, vagy azért, hogy a közlekedésben résztvevő autós lásson minket, nem fogja felróni nekünk senki.

Akár gyalogosként, akár kerékpárosként közlekedünk, javasolt és egyben megfelelő lehet egy feltűnő, például neon színű ruhadarab viselése is. Na és persze mindig tartsuk észben a közlekedési szabályokat, és

legyünk óvatosak, figyeljünk a másokra! Illetve figyelmeztessük szüleinket arra, hogy vegyék igénybe a kihelyezett szervizpontok által biztosított ellenőrzéseket. A nagyszüleinket – hiszen náluk a leggyakoribb a gyengén látás –, kérjük meg, hogy kísérjenek el egy optikushoz, és ők is vizsgáltsassák meg a szemüket. Ez a kezdeményezés hosszú- és rövidtávon előnyös a rendőrség számára, hiszen a prevenció által lecsökkennek a közúti balesetek, illetve számunkra is, hiszen egy közös és biztonságos közlekedéshez hozzá tudunk járulni. Lássunk és látsszunk!

(Kobl Adrienn)

FIZETŐS FACEBOOK

A LEGDURVÁBB INTERNETES ÁLHÍREK ÉS ÁTVERÉSEK

AZ ELMÚLT IDŐBEN A VILÁGHÁLÓ NEM CSAK A TANULÁS, AZ ISMERKEDÉS ÉS A SZÓRAKOZÁS HELYSZÍNE LETT, HANEM A CSALÓK ÉS ÁLDOZATAIK HAZÁJA IS. AZ INTERNET HEMZSEG A LEGHIHETETLENEBB ÁTVERŐS SZTORIKTÓL, A LEGKÉPTELENEBB ÁLHÍREKTŐL ÉS A RÁSEDETT EMBEREK PANASZKODÁSÁTÓL. MOST ÖSSZESZEDTEM AZOKAT A TÖRTÉNETEKET, AMELYEK A LEGINKÁBB VISSZATÉRŐEK MINDKÖZÜL.

A szüleim pár nappal ezelőtt kaptak egy e-mailt az egyik legnagyobb magyar telekommunikációs szolgáltatótól, amiben felszólították őket, hogy fizessenek be egy kisebb összeget. A levél első olvasásra hivatalosnak tűnt, de aztán feltűntek az apró jelek, mint például helyesírási hibák, kisebb elírások. Az is gyanús volt, hogy a levélnek nem volt hivatalos fejléce, és a link, amelyre a levél biztatott, hogy kattintsunk rá a befizetéshez, nem a szolgáltató hivatalos oldalára vezetett. Így szerencsére észrevettük, hogy valami nincs rendben, és később ki is derült, hogy a levél tényleg hamis volt.

Tanács: Ha egy ilyen jellegű levelet kapsz (amiben pénz vagy adatot kérnek), nagyon figyelj oda a jelekre és hasonlítsd össze a korábban erről a helyről kapott levelekkel. Ha bármi gyanús felmerül, kérdezz meg másokat, így az is gyorsan kiderül, hogy a környezetben nem kaptak-e ugyanilyen leveleket.

Amire még érdemes odafigyelni, azok az álhírek. Ma már nagyon megnehezítik az életünket, hiszen mindenhol ott vannak és egyre nehezebb különbséget tenni a valódi hír és az álhír között, ahogy az előző számainkban is írtuk már. Például pár hónapja az terjedt el a neten, hogy mostantól a Facebook előfizetési díjat szed, vagyis legnépszerűbb közösségi portál többé nem ingyenes. Természetesen az információ nem volt igaz, de mégis azóta újra és újra előkerül, mint pletyka. A

„legjobb” azok a sztorik, amik időről időre újra felbukkannak, és rengeteg embernek fel sem tűnik, hogy több éves „híreket” olvas. Hatalmas felfedezés volt az is, hogy egy vöröshagymával fel lehet tölteni egy iPodot. A „felfedezést” fotókkal bizonyították. Szerencsére gyorsan rájöttek az emberek, hogy valami bűzlik (a vöröshagymán kívül is), hiszen elég volt otthon kipróbálni az ötletet annak megcáfoláshoz. Hogy az iPodnak amúgy mennyire tesz jót a vöröshagyma, már más kérdés. Az egyik legelképesztőbb hoax az volt, amikor videóval „bizonyították”, hogy egy amerikai

golfpályán egy aligátor mászkált. Több neves portál is beszámolt az esetről, viszont némi utánanézéssel és a videó megvizsgálásával rájöttek, hogy a felvétel nem volt igazi.

Tanács: Ha esetleg egy ilyen jellegű hírt olvasnál valahol, és furcsának tűnik, keress rá olyan hírellelőrző portálokon, mint a snopes.com.

Az egyik leghétköznapibb internetes átverést mi magunk is megtesszük, amikor a társkereső oldalakon „megszépítjük” a valóságot. Általános jelenség, hogy a feltöltött képek és a valóság között ég és föld a különbség. Erre példa annak a nőnek

Légy Te is Kiberhős!
Állítsuk meg együtt
a digitális zaklatást!

A Telenor
Hungary Facebook-
oldalán Te is Kiberhőssé
változhatsz egy
kattintással!

a története, aki regisztrált egy párkereső oldalra, ahol már a második napon kiszűrték egymást egy férfival, és hosszú napokon keresztül beszélgettek. Végül megbeszélték, hogy találkoznak. A találka megtörtént, de az a nő részéről nagy csalódás volt. A jóképű és ápolt ideál helyett egy ápolatlan és koszos férfival találkozott. Amikor a nő rákérdezett, hogy biztosan ő-e az, akivel beszélgetett, a férfi csak nevetgélve azt válaszolta, hogy bizony azok a fotók már tíz évesek, és tudja, hogy azóta változott, de mit számít a külső? Körbejárta az internetet egy másik sztori arról, hogy egy nemrég elvált ügyvédnő

regisztrálta magát egy társkereső oldalra. Hamar megtalálta a szimpatikus férfi, aki elhalmozta kedves szavakkal és szerelmi vallomásokkal. Ám a férfi súlyos anyagi gondokkal küzdött, mert az édesanyja kórházban volt, ezért megkérte a nőt, hogy töltsse föl a telefonszámát, hogy tudják hívni egymást. A nő meg is tette, de amikor már több mint ötvezer forintot költött el a férfi telefonjára, gyanút fogott és jelentette az ügyet. De már késő volt. A férfi eltűnt.
Tanács: Érdemes a kiszemeltet előzetesen lecsekkolni, ha nem is élőben, de mondjuk videó chat segítségével, hogy ne érjen csalódás. És keress rá a közösségi oldalakon,

Google-ben. Mindenkiről rengeteg információ van fent, sok mindent meg lehet tudni – és nem kell nyomozni hozzá. Ami pedig a pénzkérést illeti: SOHA ne utalj pénzt egy idegennek, akivel esetleg még csak a társkeresőn beszélgetek. Bármennyit is beszélél már vele online, az nem jelenti azt, hogy ismered. Az internet veszélyes hely is lehet, ha nem kell körültekintéssel és figyelmesen, tudatosan használjuk. Sajnos mindig lesznek olyan emberek, akik megpróbálnak kamuhíreket terjeszteni vagy pénzt kicsalni hiszékenyekből. De ha óvatos vagy és figyelsz, sok dologtól megóvhatod magad.
(Vadász Viola)

ADATHALÁSZAT

Az az eljárás, amikor egy csaló egy ismert, nagy cég hivatalos oldalának mutatja magát és megpróbál személyes adatokat pl. jelszót, bankkártya számot, azonosítót megszerezni.

DISPUTED NEWS

A Facebook új fejlesztése, amely megpróbálja a tömeg és szakértők segítségével kiszűrni az álhíreket. Ha egy megosztott bejegyzésen felkiáltójelet látsz, az azt jelenti, hogy vitatott tartalom.

HOAX

Álhír, kacsa, avagy olyan hír, amely valótlan állít. Általában internetes portálokon vagy elektronikus lánclevélben terjed.

ROMSCAM

Egy kifejezés arra, amikor az áldozatból az elkövető pénzt csal ki, miközben elhitéti az áldozattal, hogy szerelmes belé.

SZÜLŐI FELÜGYELETI SZOFTVER

Egy alkalmazás, amely lehetővé teszi a szülőknek, hogy megvédjék a gyerekeiket az erőszakos és felnőtt tartalmaktól.

TRÓJAI FALÓ PROGRAM

Egy rosszindulatú program, amely mást tesz a háttérben, mint amit az áldozatnak mutat. Például egy filmnek mutatja magát, miközben megszerzi a személyes adatokat a számítógépről.

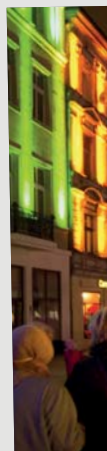
ZOMBIGÉP

Az a számítógép, amit távolról irányítanak más számítógépről, jellemzően rosszindulatú céllal.

A STREET ART NAGYHATAIOM

A MŰVÉSZET KINCS. EGY VÁROSNYI ALKOTÁS, EGY VÁROSNYI KINCS. ILYEN ALAPON PEDIG LÓDZ A VILÁG EGYIK LEGGAZDAGABB VÁROSA. MINDEN UTCASARKON, SIKÁTORBAN, TÉREN A STREET ART MŰVÉSZEK KÉZJEGYE SZÍNESÍTI A SZÜRKE PANELHÁZAKAT. A KIÁLLÍTÁSOK EGYMÁST ÉRIK, ÉS AZ EMBEREK IS EGYMÁST ÉRIK A KIÁLLÍTÓ TEREKBE.

Lódz

Lengyelország nem egy sablonos turistaközpont, hiszen ha külföldi utazásról beszélünk – legalábbis nekem – nem ez az első ország, ami beugrik. Szerencsére a Visegrádi Négyek Alapnak köszönhetően megtapasztalhattam, hogy Lódz (ejtsd: Vudzs) nem Los Angeles, de ha kedved tartja, mégis végigsétálhatsz a hírességek sétányán.

Lódz Lengyelország harmadik legnépesebb települése. Régen a posztó- és textilipáról volt híres, de ma már a gyárai csak műemlékként funkcionálnak. Az elmúlt évtizedben egy művészeti, kulturális központtá nőtte ki magát a város.

Az ország középső régiójában helyezkedik el, két óra autóra után idelátogatóknak, és az esernyőt sem szabad otthon felejtetni, ugyanis nehéz nyakon csipni a napsugarakat. De aggodalomra semmi ok, a város a maga zord időjárásával is igazán gyönyörű.

Lódz arculatának gerince a Piotrkowska utca, Európa leghosszabb sétáló- és bevásárló

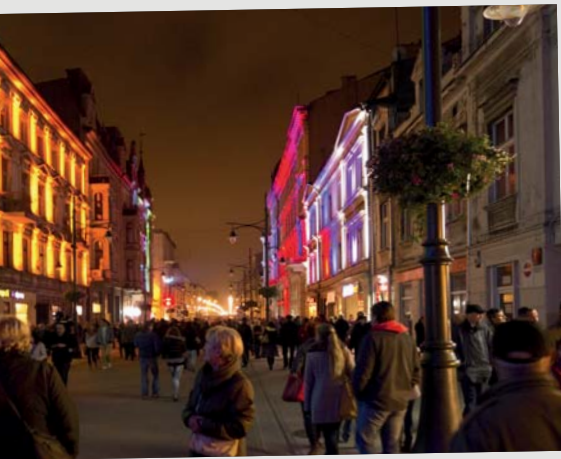
utcája, ami öt kilométer hosszan húzódik a város szívében. Tanúsihatom, egy nem mindennapi kihívás végigsétálni rajta.

Mi a Plac Wolności (Szabadság tér) felől indultunk neki a túrának, ahol egy égszínkébe borult evangélikus templom is helyet kapott, ahova mi eredetileg csak az eső elől menekültünk be, de végül ott is ragadtunk egy időre nézelődni. Szépnek ez is szép volt, de én az igazán nagy templomkedvelőknek inkább a fútotk másik végén elhelyezkedő katedrális, a gótikus monstrumot ajánlanám látványosságként. Azt, amelyik megtöri a környező panelházak egyhangú folytonosságát.

Tovább sétálva az utcán találkozhatunk néhány különös installációval, amik feldobják az emberek hétköznapjait. A két ember magas szódászfifon a negyedik nap után már teljesen

természetesnek tűnt, akárcsak a teafőző, ami mellett élő teafilternek éreztem magam.

De Lódz-ban nem ez az egyetlen furcsa műalkotás, amit émesztenie kell az embernek. Manapság egyre elterjedtebb a „street art” fogalma, amivel kapcsolatban a helyi lakosoknak képtelenség újat mondani, ugyanis a városban akarva akaratlanul szembejön az emberrel néhány zseniális alkotás, ami feldobja az egyébként unalmas tűzfalakat. Találkozni lehet figyelemfelkeltő térátfogalmazásokkal, de Einstein portréját is megcsodálhatjuk egy négy emelet magas ház oldalán. A lengyelek tudják, hogy egy zord iparvárosból hogyan kell látványosságot varázsolni, amivel ráadásul

5 DOLOG, AMIT MINDENKÉPP:

- Bolyongj céltalanul, de nyitott szemmel a városban, és keresd meg a kedvenc tűzfal-festményedet!
- Ülj be a Piotrkowska utca egyik kávézójába melegedni, és kóstold meg a Dilmah márkájú teát, ami garantáltan ellazít, és megnyugtat egy hosszú nap után!
- Tegyelj egy sétát éjszaka – lehetőleg egy nagy zuhé után – a Piotrkowska utcában, ugyanis ilyenkor a legszebb!
- Menj el egy 1 Zlotyis kiállításra, ami mindössze 70 forinttal fogja megterhelni a pénztárcádat!
- Vegyel/egyél töménytelen mennyiségű Krówka tejkaramellát!
- Kerüld a taxikat! Vagy halálfélelmet keltve száguldoznak, vagy egy csiga is röhögve halad el mellettük... A legtöbb autó állapota kifogásolható, sok sofőr pedig egyáltalán nem foglalkozik az utasok közérzetével.

ÍGY UTAZHATSZ LELEGYSZERÜBBEN:

Akik szeretnek kényelmesen utazni, és a pénztárcájuk mélyére tudnak nyúlni, azoknak a repülőt ajánlanám Budapest és Varsó között, majd vonattal tovább Lódz-ba, ahol a város területét behálózó villamosvonalon juthatnak el a szállásukra. A taxit azért nem ajánlanám, mert életveszélyes Lódz-ban taxiba ülni, a saját bőrömmön tapasztaltam meg. Más úton krakkói vonat-busz átszállással lehet megközelíteni a várost. Átszállás nélkül csak autóval megoldható az odaút.

nemcsak a turizmust növelik, hanem munkát is adnak lézengő művészeknek.

Lódz az országában élen jár a művészeti felsőoktatásban. Volt szerencsém eljutni az egyik egyetemre, ami kívülről úgy tűnhet, mintha kikerics konténerekből épült volna, de amint bejut az ember, kiderül, hogy egy felszerelt épületről beszélünk. De nem ez volt az egyetlen különös újjépítésű iskola, ahova elvittek minket. Jártam a helyi jogi egyetemen is, ami felülnézetből egy paragrafust rajzol ki.

A Piotrkowska utcai séta azonban nemcsak kulturális jellegű volt, hanem emlékbresztő is. Egy pillanatra újra négyévesnek éreztem magam, mikor Füles Mackó szobrával lőttem egy szelfit, aki gyerekkorom egyik

legkedveltebb mesefigurája volt. Bár ekkor még nem tudtam, hogy néhány nap múlva újabb fangirling jön majd rám, mikor meglátogatjuk a Kinematográf Múzeumot, ahol a film és az animáció történetét mutatták be. Keresztül sétálhattam egy egész bábmese díszletén, ami mindössze a térdemig ért. Aztán jött a nagy meglepetés: eredeti lengyel mesékben lehetett „részt venni”. Volt zöld háttér, és élő díszletes fotózás a Lolka és Bolka szereplőivel, na meg a már feljebb említett Füles Mackóval.

A főutcában a legnagyobb meglepetést mégis az okozta, hogy belebotlottunk egy 1956-os forradalomról szóló leírásba. Ideiglenes kiállításnak tűnt, de megdobogtatta a hazafias szívemet, mivel a végeláthatatlan szöveg mögött ott lobogott a magyar zászló. Az emberek pedig megálltak, és olvasták, ki lengyelül, ki pedig angolul. Elképesztő

volt számomra, hogy a lengyelek milyen közvetlenül kezeltek minket. A boltban megkérdezték, hogy honnét jöttünk, és mikor azt feleltük, hogy Magyarországról, az eladó szeme felcsillant, és közölte, örül, hogy találkozhatott velünk. De ez nem minden, mert a városban sétálva több kizárólag magyar termékeket forgalmazó üzletet láttunk.

A séta legvégén realizálódott bennünk, hogy visszafelé is vár ránk újabb öt kilométer. Ekkor már lement a nap, és az éjszaka a nyakunkon volt. Gondoltuk, hogy sietni kéne, mert közölték velünk, veszélyes este a város, főleg aznap, mert foci meccset tartottak. Ennek ellenére minden csendes volt. „Ha nekik ez veszélyes, akkor még nem jártak Fradi-Újpest rangadó idején Budapesten.” - gondoltuk magunkban. Mindössze néhány szórakozóhely zaja szűrődött ki az utcákra, amiből akadt pár, ugyanis a lengyelek csak úgy emlegetik Lódz-ot, hogy a fiatalok városa. Mindenki megtalálja a neki tetsző elfoglaltságot. Legyen az egy 70 forintos állandó kiállítás, vagy egy retrokaraoke bár hajnali háromkor.

(Szalai Bogi)

NÉMETH JÁNOS: AZ UTOLSÓ FAZEKAS

PÁLYÁJÁNAK KÖZEL 60 ÉVE ALATT UGYANAZT AZ ŐSI MŰVÉSZETBŐL EREDŐ SZELLEMISSÉGET KÉPVISELTE. A MUNKÁCSY MIHÁLY-DÍJAS ÉS KOSSUTH-DÍJAS KERAMIKUS, AKI MÁR A NEMZET MŰVÉSZE ÉS A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA RENDES TAGJA, MA IS AKTÍV, ÉS EGYRE LETISZTULTABB FORMÁKKAL DOLGOZIK.

**„LEGYEK CSAK UTOLSÓ FAZEKAS”
– FOGALMAZOTT EGYSZER,
MIKÖZBEN 1959 ÓTA TÖBB MINT
NYOLCVAN TÁRLATON VAN TÚL.
MIÉRT EZ A HITVALLÁSA?**

Gyermekkoromban szinte játszótársammá vált az agyag, egyszerre jelentett mindent. A hetvenes években volt egy kiállításom, ahol minden tárgyon lehetett érezni a fazekasság formavilágát. Ezután írta rólam egy kritikus, hogy az Iparművészeti Főiskolán megszerzett diplomám után is maradtam az utolsó fazekas. Nekem a népművészet egyszerűségéből származnak a gyökereim. Eközben gondolatébresztő kerámiaszobraimon, domborműveimen a fazekaskorong eszközével szeretném kifejezni a mondanivalómat, sajátos formavilággal, például feszülő gömbformákkal, kubusokkal. Olyan világot élünk, ahol meg kell őrizni hagyományainkat és sajátos népművészetünket. A letisztult népművészet legnagyobb értéke, hogy anélkül, hogy másolná egyik a másikat, egyetemes egész Európában, és Magyarországon él még a legerősebben. Nekem az a hitvallásom, hogy ezt a szellemiséget az átalakuló – tehát meg nem szűnő – fazekasságban is meg kell őrizni.

**ZALAEGRSZEGEN LÉPTEN-NYOMON
AZ ŐN MUNKÁIBA AKADUNK. KI
TUD EMELNI EGYET, AMI NAGYON
KÖZEL ÁLL A SZÍVÉHEZ?**

Jó barátom volt az egerszegi származású író, Keresztury Dezső, akinek emlékházára egy domborművet készítettem. Híres sorai inspirálták: „Itt, itt a helyünk: szemünkben a

távol éggel az itthoni föld fészkire szállni alá”. Ma ez aktuális, hiszen üzenete az, hogy járva a világot sok tapasztalatot szerzünk ugyan, de itthon kell kamatoztatnunk azokat. Ezt jelképezi rajta egy gyermekét a kezében tartó parasztnadonna-alak is. „Édesanyám” – akár szólhatna is a gyermek ezzel a gyönyörű, s mégis egyszerű szóval, jelképezve azt, hogy a gyökereinket örökké magunkkal visszük.

**MEG TUDTA TALÁLNI A BOLDOGSÁGOT
A NÉPMŰVÉSZET TISZTA VILÁGÁNAK
MEGFORMÁLÁSÁVAL?**

Ha egy autonóm alkotó munkája előtt megállnak és néhányan elmerengenek rajta, valaminek történnie kellett, valamit csak tettünk. De az a baj korszakunkkal, hogy lassan minden külföldről „importált” kultúrszeméttel van tele. Miközben én azt gondolom, magyarként kell európainak lennünk, addig egyfajta sematikus világ alakul ki, olyan műalkotásokkal, ami tele van közhelyekkel. Automatikusan jönnek látják ezt sokan, és nem élnek kritikával.

Ma már a saját hangot nehezen lehet megtalálni, de én azt gondolom, az önálló önkifejezéssel el lehet érni a boldogságot. Amikor reggel, az első napsugarak besütésekor lemegyek a műtermembe, és ránézek az előző nap kemény munkával elkészített tárgyamra, akkor szokott minden eldőlni.

(Niks)

BELLE IS IRIGYELNÉ A HELYET, AHOL JÁRTUNK

MINTHA EGY DISNEY FILM FŐSZEREPLŐJÉVÉ VÁLTUNK VOLNA. A VIRÁGOS MOTÍVUMOK, A MINDENT ELBORÍTÓ POMPA ÉS CSILLOGÁS SZINTE A SZEMÜNK ELÉ VARÁZSOLTA A TERMEKBEN JÁTSZÓ HERCEGEKET ÉS HERCEGNŐKET. A PLAFONIG ÉRŐ ARANYKERETES TÜKRÖK KÖZÖTT A FEHÉR MÁRVÁNYPADLÓN ÁLLTUNK. IDŐUTAZÁST ÉLTÜNK ÁT AZ ESTERHÁZY-KASTÉLYBA LÉPVE.

Létezik egy program Magyarországon, melynek kötelező eleme a rendszeres tanulmányi kirándulás. Az egész országot lefedő Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP) amellett, hogy a diákokat sikeresen készíti fel a továbbtanulásra és a kistelepülésen élő tanulóknak esélyt ad az „elit” szakokra is „felkapaszkodni”, kitűnő lehetőségeket kínál a kimozdulásra, az ismeretlen felfedezésére és új helyek feltérképezésére is.

A községi Jurisich Miklós Gimnázium azon tanulóival, akik velem együtt az AJTP 3000 diákjái közé tartoznak, októberben a Fertő-tó környékére látogattunk el. Az eredeti tervhez hűen, elsőként az Esterházy-kastélyt jártuk körbe. A barokk stílusú épület teljesen elbűvölte a társaságot, hiszen akár a Szépség és a Szörnyeteg című filmet is forgathatták

volna ott, némi sötétítő effekttel. Mindenütt hatalmas, aranykeretes tükrök és virágok bámultak ránk. Joseph Haydn alkotásai (operák, vígoperák, szimfóniák) is itt születtek, amikor Miklós herceg udvarában tartózkodott. A híres osztrák zeneszerző előadásait, egyébként leggyakrabban az emeleti díszteremben tartották. Az élményeket csak fokozta a franciakereszt, ahol kedvünkre élvezhettük az őszi napsütést. Ezek után a fertőrákosi kőfőjtőhöz utaztunk. A függőleges mészkőfalak önmagukban is elég impozáns látványt nyújtottak, de a nemrég épült tanösvényről szétnézve, felejthetetlen képek rajzolódtak be agyunk papírnaplójába. A kőfőjtő tetejéről pedig, szinte az egész Fertőt belátni. Onnan kis gyönyörködés után, egy ösvényt követve lépcsősoron ereszkedtünk le

abba a barlangba, amely az 1965-ben született Kőszívű ember fiai című film díszlete volt. Amellett, hogy egy barlangszínház rejlik a falak között, a Pannon tengerben élt állatok élethű másolatai is otthonra leltek itt. Zárásként alkalmunk nyílt megtekinteni Európa legnagyobb viziszipadját és a Fertő tó változatos madárvilágát is. Fertőrákosról sétahajón ülve indultunk el felfedezni azokat a területeket, melyeket gyalog nem sikerült. A kicsit több, mint egy óras program alatt nyugodtan ki tudtuk pihenni magunkat és emésztettük az addig kapott információkat, élményeket. Mindeközben élveztük a számunkra nem mindennapi látványt. (Szabó Stefánia)

A LEGÚJABB CSODA

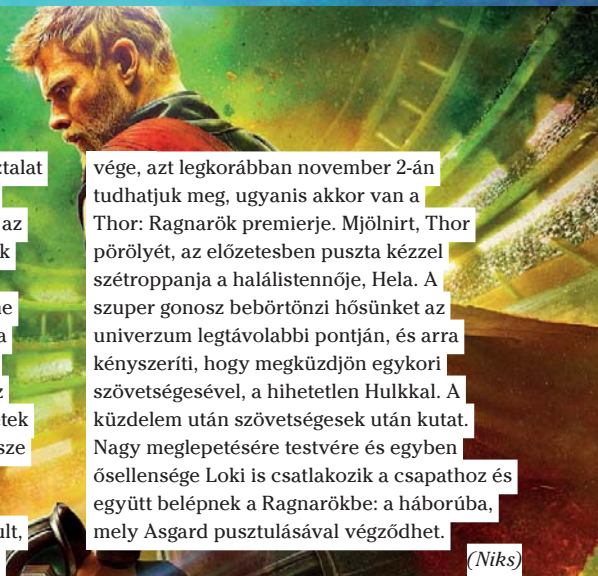
THOR RAGNARÖK

„A MARVEL EGYSZERŰEN CSAK ÉRZI A RITMUST” – MONDTA SZIRMAI GERGELY A DOCTOR STRANGE KRITIKÁJÁBAN. NOS, JÖN AZ ÚJABB SZÍNESZAGOS MARVEL-FILM, A JÓL MEGSZOKOTT PÖRGŐS STÍLUSBAN.

Annyi filmet legyártottak már, sok tapasztalat van a hátuk mögött, nem nagyon tudnak rossz munkát végezni. A Marvel filmeket az teszi még szerethetőbbé, hogy van köztük kapcsolat és áthajlás. A hihetetlen Hulk megjelenése is jó példa erre. Félreértés ne essék, minden mű önmagában is megállja a helyét, de sokkal élvezetesebb ismerni az összefonódó szálakat és észrevenni az aprótalásokat. Szóval, bátor szívvel üljetek be a moziba, aThor-sorozat következő része sem lesz csalódás! Ha viszont még nem vagy Marvel rajongó ... ideje elkezdeni.

Borzalmas hírem van: Mjöllnir elpusztult, s hogy visszatudják-e hozni, vagy örökre

vége, azt legkorábban november 2-án tudhatjuk meg, ugyanis akkor van a Thor: Ragnarök premierje. Mjöllnir, Thor pörölyét, az előzetesben pusztá kézzel szétropanja a halálistennője, Hela. A szuper gonosz bebörtönzi hősünket az univerzum legtávolabbi pontján, és arra kényszeríti, hogy megküzdjön egykori szövetségeseivel, a hihetetlen Hulkkal. A küzdelem után szövetségeseink után kutat. Nagy meglepetésére testvére és egyben ösellenőse Loki is csatlakozik a csapathoz és együtt belépnek a Ragnarökbe: a háborúba, mely Asgard pusztulásával végződhet. (Niks)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diákjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2017. november, XIX. évfolyam 9. szám • Szerkesztőbizottság: dr. Balázs Géza, Hercegz Zsolt, Pál Zsombor, Szalay József, Varga G. Gábor • Főszerkesztő: Zala Orsolya • Főszerkesztő-helyettes: Berei Dániel • Rovatszerkesztők: Fartek Patricia (Pont Te), Hanis Patricia (Kulturharc), Kovács Bernadett (Más.világ), Kobl Adrienn (Zoom) • Novemberi szerzőink: Berei Dániel, Kobl Adrienn, Koós Niki, Kovács Bernadett, Lami Krisztofer, Springer Barnabás, Szabó Stefi, Szalai Bogi, Toldi Szabolcs, Vadász Viola, Velek Domonkos • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákjáságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózat a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stílizálásához. • Az iskolajáságokból átvett publikációk tartalmaért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
<http://www.matesz.hu>

★ KERESSÜK A MAGYAR FILMEK LEGNAGYOBB TUDORAIT! ★
NAGY MAGYAR FILMTESZT DIÁKOKNAK

TÖLTSD KI!

2017. 11. 15-TŐL
2018. 01. 31-IG

WWW.FILMTESZT.HU

RENDELTE:

médiahálózat
due
a diákújságró egyesület

mn.f
MAGYAR NEMZETI FILMALAP ZRT.

**NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK**

A MOBIL VÁRHA!

OSZD MEG „A MOBIL VÁRHA!” FOTÓT INSTÁN VAGY FACEBOOKON #AMOBILVARHA HASHTAGGAL, VAGY **POSZTOLD** A MOBIL VÁRHA! FACEBOOK-CSOPORTBAN ÉS **NYERD MEG** A SOK-SOK KTSORSOLT AJÁNDÉK EGYIKÉT VAGY **VIDD EL** A FŐDÍJAT, EGY SZUPER BRINGÁT!

A MOBILELEFON NEM CSAK HASZNOS ÉS SZÓRAKOZTATÓ ESZKÖZ, AMELYET MA MÁR NEM IS TUDUNK NÉLKÜLÖZNI, DE ELKÉPESZTŐEN SOK BALESET FORRÁSA IS. HA KÖZLEKEDÉS KÖZBEN TELÓZOL, AZ ELVONJA A FIGYELMED, ÉS KÖNNYEN VÉGZETES BALESETHEZ VEZET.

f [FACEBOOK.COM/AMOBILVARHA](https://www.facebook.com/AMOBILVARHA)

Autóvezetés közben üzeneteket olvasni, úttesten átkeléskor jegyzeteket írni, pokémonokat fogdosni vízparton ostobaságnak tűnik, sőt, részben tilos is, mégis naponta megtesszük. Mert mindenki azt hiszi, vele nem történhet emiatt baleset. Ha az lenne a kérdés, hogy mi a fontosabb: elolvasni egy sms-t azonnal, vagy elkerülni egy gázolást, amibe bele is halhatsz, nem is kérdés, mit választasz.

MONDD EL EZT MINDENKINEK!

ÍRD a tenyeredre, hogy „A mobil várha!”,

NYOMJ egy szelfit, és

OSZD MEG „A mobil várha!” Facebook-oldalon!

Az akcióban részt vevők között értékes ajándékokat sorsolunk ki. A barátaidat, osztályodat is vond be, csináljatok közös képeket! Vegyél részt a pályázaton: a fotó mellé írd egy maximum egy oldalas cikket arról, miért veszélyes a mobilhasználat közlekedés közben és küldd be a pályázatunkra! Szülők, ismerősök képeit is beküldheted, és osztályok is pályázhatnak. A képet oszd meg a Facebook-oldalodon is, és ennek a linkjét is csatold a pályázathoz!

A pályaműveket elektronikus formában várjuk a DUE pályázati felületén (www.due.hu/palyazat).

Beadási határidő: **2017. november 15.**

A pályázaton és a versenyen részt vehet minden 12-22 év közötti diák. Eredményhirdetés és díjátadás: **2017. december**

Részletek: www.due.hu